Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

https://uforbederlig.dk
Skanning / foto af tekst.

Tidsskrifters skønlitterære indhold indekseret på https://danskforfatterleksikon.dk/1850p/skperiodicum.htm

Flere oplysninger om bøger på: https://danskforfatterleksikon.dk

---

Udarbejdet af Niels Jensen

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden"

Nr. 13 | Oktober 1898. | 6. Aarg.

Ligtale

over

Agathe Marie Andersen af Roum Mark,

den 8de Februar 1898.

Fader! jeg vil, at de, som Du har givet mig, skulle og være hos mig, hvor jeg er, at de maa skue min Herlighed, som Du har givet mig.

Saaledes høre vi vor Herre Jesus bede i Skærtorsdagnatten, inden han gik Lidelsen og Døden i Møde, gik den sidste tunge Korsgang ud til Golgathas Høj for som det Guds Lam, der bærer al Verdens Synd, at borttage fra Mennesker Syndens Skyld og Straf og give Fred ved sit Korses Blod, bringe Lægedom for den dødelige Sygdom, under hvilken Menneskeslægten lider, og hvert enkelt Menneske lider, og sætte Sundhed og Liv i Stedet for Sygdom og Død. Og naar vi nu ville spørge om, hvem det er, vor Herre Jesus her beder for, ja saa er det jo ikke alene for den lille Skare, som her omgav ham i hin Aftenstund, men det er ogsaa for alle dem, som formedelst deres Ord skulle tro paa ham, blive hans Disciple og Guds Børn. Og det er vor Herres store, rige og inderlige Kærlighed, der klinger igennem denne Bøn, som han beder den til sin himmelske Fader, Kærligheden til hans Mennesker, den Kærlighed, som ikke slipper, men vil føre til det store Maal; thi Herren peger her ud imod det tilkommende; han taler om Herligheden, Guddomsherligheden, som han havde den fra Evighed af hjemme hos Faderen, den Guddomsherlighed, til hvilken han ikke klamrede sig fast som en Røver til sit Bytte, men han gav frivillig Afkald paa den og tog en Tjenerskikkelse paa efter at være bleven Mennesker lig, og som Tjeneren blev han lydig indtil Døden, ja Korsets Død. Men denne hans Herlighed staar for Herren i hele dens Glans, og nu skal han snart indgaa til den og atter tage den i Besiddelse, men dog ikke saaledes, at han vil have denne sin Herlighed for sig selv, nej Kærligheden vil ikke have noget for sig selv alene, og derfor siger Herren: Fader, jeg vil, at de, som du har givet mig, skulle og være hos mig, hvor jeg er, at de maa skue min Herlighed, som Du har givet mig. Herren beder med Forvisningen om Bønhørelse; han alene kan sige: »Jeg vil,« fordi han véd, at hans Vilje altid er i den fuldkomneste Overensstemmelse med Faderens Vilje. Jeg og Faderen, vi ere ét. Allerede her paa Jord skue vi Herrens Herlighed, nemlig hans Frelserherlighed, hvorom vi synge:

Du Livets Lys opklar os saa,
At i sin Herlighed kan for os staa
Herren, vi tilbede,
Gud den elskelige,
Som os vil indlede
I sin Faders Rige,
Herre, hør vor Bøn.

Men dette er jo en aandelig Skuen, Troens Beskuelse, hvilken jo er Begyndelsen til det fuldkomne, til den Skuen Ansigt til Ansigt, som vor Herre taler om i sin ypperstepræstelige Bøn, og hvilken han vil, at alle de, som tro paa ham, alle de, hvilke Gud har givet ham, hvilke have ladet sig drage af Gud til Sønnen, skulle have Lod og Del i. Og saaledes have da alle Herrens troende Mennesker en saare stor og rig Trøst over Døden, som er den sidste Fjende, den Trøst, som er Guds Trøst i Christus Jesus vor Herre, at vi skulle ikke dø men leve, at vi skulle se ham Ansigt til Ansigt, paa hvem vi her have troet, til hvem vi have sat vor Lid og Fortrøstning imod Synden, Døden og Djævelen. Det er det største og det bedste, der venter os, det, som Øjet ikke har set, og Tanken ikke kan naa. Usigelig stor er denne Forjættelse, og han, som gav Forjættelsen, er trofast, han vil og gøre det. Og det er jo dog det største og bedste, der kan blive os stakkels syndige Mennesker til Del, at vi maa af Naade faa Lov til at være, hvor vor Frelser er, være hos ham, se ham, som han er, skue hans Herlighed derhjemme i Faderhuset hos Gud selv, der, hvor Døden er ikke mere, hvor alt det tunge og mørke, det pinlige og smertefulde er borte, hvor der alene er Glæde og Fred, hvor Lovsang og Jubel toner

fuldkomment med den salige Tilbedelse af ham, som sidder paa Tronen, og Lammet ved hans Side, der

Hvor altid de skal sammen bo,
Som did fandt Vej i Jesu Tro,
De unge med de gamle.

Og naar vi saa ret betænke det, hvor er det dog velsignede Kaar, Gud har givet os, og ingen har saadanne Kaar, som de kristne; om ogsaa Vejen her nede gaar gennem Lidelse og Smerte, gennem Nød og Trængsel, Møje og Besvær, saa er det altsammen for intet at regne mod den Herlighed, som skal aabenbares paa os. Og den Herre, som i Skærtorsdagnatten bad for sine Disciple, lever endnu og er med sine alle Dage, lyser or os i de lyse og mørke Dage, i Sundhed som i Sygdom, ja endog i Døden, naar den sidste Kamp skal kæmpes; tro vi paa Jesus Kristus, da skulle vi gøre Eraringer.

Gud skal al Ting mage,
Naar og du skal smage
Dødens bedske Skaal.
Da vil han det gøre,
Selv vil han dig føre
Til det rette Maal.
Lad den Pagt
Kun staa ved Magt,
At Du skal til Graven drage,
Gud skal Sjælen tage.

Og da skal Herrens Bøn opfyldes paa os, at vi skulle være, hvor han er og skue hans Herlighed.

Og saa ere vi samlede her om en Baare; en død er bleven udbaaren fra det Hjem, hvor hun fødtes til Verden, fra det Hjem, hvor Døden før har været Gæst, da Manden og Faderen blev kaldt bort. Og nu blev hun den unge Pige kaldt bort, hun, der havde vandret sin stille Gang iblandt os, i Taalmodighed bærende det Kors, som Gud havde lagt paa hende, idet hun maatte savne sin Tales og Hørelses fulde Brug. Og mon hun ikke ogsaa herigennem kom til at se Guds Kærlighed, hvorved hun droges fra Verden til ham, hvad hun ogsaa lagde for Dagen deri, at hun i de senere Dage fandtes her i Guds Hus, og da den tærende Sygdom kom, søgte hun ogsaa sin Hjælp hos ham, som fordum helbredte de døvstumme, var deres Hjælp og endnu er deres Hjælp, vor Herre Jesus Kristus, og saa lyste han ogsaa for hende i den sidste Strid, og hun sov saa rolig og stille ind. Og vi tør tro, at hun nu har faaet det Ønske opfyldt, [som hun bar paa, det, at hun maatte komme til at tale, ja faaet det opfyldt paa en langt herligere Maade, idet hun har faaet Lov til at indgaa til Herligheden hos Gud og vor Frelser, der, hvor der ingen døvstumme er, men hvor Døvstumheden er hævet for evig, hvor Lovsang og Tilbedelse lyder fra og frembæres af alle de salige.

Og nu er det jo nok saaledes, Venner, at I, som havde hende kær, at I have faaet Smerte. Det er jo saa, at Skilsmissen vil bringe Smerte; det er tungt for Kød og Blod at skulle skilles; men overgiver eder nu i Guds Vilje, saa vil han ogsaa forklare Eders Smerte til det blide Vemod, og ikke skulle I sørge, som De, der ikke have Haab. Det gælder baade dig, Enken og Moderen og Eder, hendes Søskende, og dig, som havde vundet hendes Kærlighed, og som jo havde haabet, at I to en Gang skulde fæste Bo sammen. Saa skulde det nu ikke være. Men heri maa du ikke se noget ondt; thi Gud Fader bestemte intet ondt og vil ikke gøre dig noget ondt. Men vi vide, at alle Ting tjene dem til gode, som elske Gud. Og forstaa vi end ikke, hvorfor dette er sket nu, da har vor Herre talt et Ord, der ogsaa her finder sin Anvendelse: »Hvad jeg gør, véd du ikke nu, men du skal forstaa det herefter.« Saa lad ogsaa dette Ord bringe dig og eder, hendes kære, Trøst. Men atter siger jeg: Overgiver Eder i Guds Vilje, saa skulle I ogsaa finde Hvile, og har han saaret, saa vil han ogsaa, som kun han kan det, læge det slagne Saar, og I skulle bekende det, at alt, hvad Gud gør, er herligt gjort. Og, Venner, saa sandt som I med hende tro paa den korsæstede og opstandne Herre og Frelser, Jesus Kristus, da har han jo ogsaa bedet for Eder: »Fader! jeg vil, at de, som Du har givet mig, skulle og være hos mig, hvor jeg er, at de maa skue min Herlighed, som du har givet mig.« Og saa vide I, at Skilsmissen ikke er det sidste, men at der kommer et Møde i Livets og Lysets Herlighed, naar Guds Time kommer.

Og saa overgive vi nu det afsjælede Legeme til Gravens Gemme at bevares under Guds Varetægt indtil Opstandelsens Morgen, da hvad her blev saaet i Forkrænkelighed, skal opstaa i Uforkrænkelighed. Gud trøste og raade Eder. Han give os alle en glædelig Opstandelse.

Amen.

St. Petersborg.

(Af A. Hansen.)

Da jeg i Sommerferien har haft Lejlighed til at se St. Petersborg, vil jeg gerne fortælle »Effata«s døvstumme Læsere lidt derom.

Vi vide jo alle, at Rusland nu er et stort og mægtigt Verdensrige. Dets Magt og Storhed er dog ikke saa gamle. Det er i Tidernes Løb vokset frem at næsten ingen Ting ved at flere mindre Riger ere blevne forenede og førte frem af dygtige Regenter, som i Rusland kaldes Czar'er. Den Czar, som har ført Rusland det største Skridt fremad baade i ydre Magt og i indre Dygtighed, hedder Peter den Store. Han regerede fra 1681—1725. Han anlagde den nuværende Hovedstad 1703 i en simpel, øde Egn ved Nevaflodens Bredder, der hvor Floden løber ud i Finske Bugt. Tusinder og atter Tusinder af fattige Bønder maatte her arbejde haardt med at fylde op og bygge Huse. Fylden maatte de ofte bære i deres usle Pjalter.

Tusinder og atter Tusinder døde under det haarde Slid af Sygdom og Savn og Kulde, men saa kom der paa Kejserens mægtige Befaling nye Skarer, som toge fat, hvor de andre slap, og Staden voksede frem, stor og mægtig skød den op fra de sumpige Bredder, hvor de mange Tusinde fattige Bønder fandt deres Grav. Hvor ganske anderledes ser Egnen ikke ud nu end den Gang i og omkring den store Verdensstad, der er fremstaaet paa en mægtig Kejsers Bud. Midt i det før saa øde Landskab ligger Byen nu med sine Slotte, Paladser og Kirker, hvis Taarne funkle i Guld og brogede Farver, omgivet af store, rige Villabyer til alle Sider. St. Petersborg har ogsaa sin Strandvej og sin Kystbane langs den Finske Bugts Sydkyst. Selv om Havet og Skoven dér borte ikke i en Danskers Øjne ere saa smukke, som hjemme ved Øresundet, saa maa det dog siges, at der er meget smukt. Men i Rigdom kunne vi ikke staa os, det kan man se paa de store Lystslotte og Landsteder, hvor Stormænd og Rigmænd bo i Sommermaanederne, paa de mangfoldige elegante Ekvipager, som i susende Fart rulle afsted med fornemme Herskaber i kostbare Toiletter. Men Side om Side med stor Rigdom bor stor Fattigdom, baade udenfor og inde i selve Hovedstaden. Gaa f. Eks. ned til Nevakajen, her, som forresten mange andre Steder, ligge store fornemme Privathuse, store nok til en Konge; det er rige Adelsmænd eller Millionærer, som her have Bolig. De leve hver Dag »i Herlighed og Glæde«. Men udenfor paa Gader og Stræder, dér findes den fattige Lazarus, ja ikke én, men Tusinder af fattige Stakler, som spise tørt Brød og drikke af Nevaens plumrede Vande. Dog er den rige Mand heller ikke her ovre i Rusland haard og ubarmhjertig mod den fattige Lazarus, han er endogsaa ret godgørende. Velgørenheden skal her være større end i de fleste andre Verdensbyer. Den rigeste og mægtigste af alle Russere, man kunde næsten fristes til at sige af alle Mennesker, Czaren og hele Kejserfamilien gaar smukt i Spidsen, hvor det gælder at hjælpe de fattige nødlidende.

Den største af alle Velgørenhedsanstalter er Hittebørnshospitalet, hvor der hvert Aar optages 8000 fattige, forladte Smaabørn. De mange svære, brunrøde Bygninger udgøre en hel lille Bydel for sig og give Plads til Skoler og Uddannelsesanstalter af forskellig Slags. Her findes ogsaa en Døvstummeskole, hvor der undervises ved Tegn — efter hvad en Læge fortalte mig, skal det være Byens eneste. Der er givet store Kapitaler for at underholde dette Velgørenhedsværk, desuden maa alle Teatre, Cirkus'er og lignende for hver Billet, de sælge, give en lille Afgift til Underhold for dette store Hospital. I den Tid det har bestaaet har det opdraget, uddannet og hjulpet næsten 1 Million fattige, ulykkelige smaa Russerbørn.

Der findes ialt over halvandet Hundrede større og mindre Velgørenhedsanstalter i St. Petersborg som Asyler, Hospitaler, Waisenhuse o. l.

At Russerne ere velgørende staar i nøje Forbindelse med, at de ere religiøse — »hvad I have gjort mod en af disse mine mindste Brødre, have I ogsaa gjort mod mig«. Religiøsitet er et Karaktertræk hos det russiske Folk. Den fremmede, som kommer fra Vestevropas Lande, kan ikke andet end lægge Mærke dertil. Sidder du inde i eller oven paa en Sporvogn, vil du pludselig se Mændene blotte Hovederne, slaa Kors for Bryst og Pande, Sporvognen rullede netop forbi en Kirke, et lille Kapel eller et Helgenbillede i samme Øjeblik. Dersom det er en lang Tur, du kører, saa vil du flere Gange se alle Mændene tage Huen af og korse sig; thi der findes mange Kapeller og Kirker og Helgenbilleder i Russernes Hovedstad omkring paa Gader og Stræder og Broerne over Floden. Dersom du kommer ind paa en Banegaard, vil du straks se Helgenbilleder, foran hvilke der brænder Lys baade Dag og Nat. De rejsende, som ile frem og tilbage, faa dog Tid til at blotte Hovedet og korse sig, Kvinderne neje og korse sig. Konduktører og Portører finde vist, at det blev for meget af det gode, om de skulde have den Ulejlighed hver Gang, de passerer et Billede, de gaa derfor ganske roligt forbi. Kommer du ind i Butikker og Boder for at gøre Indkøb, saa vil du atter finde Helgenbilleder med brændende Lamper og Lys, og den troende Russer korser sig, før han begynder at handle. (Forts.)

Det fjerde nord. Abnormskolemøde.

(Fortsat.)

Torsdag den 7de Juli.

Forstander Forchhammer fra Nyborg indledede denne Dags Forhandling med et meget lærerigt Foredrag om Lydskrift i Døvstummeskolen. Vort Alfabet*) var i flere Henseender vanskeligt for de døvstumme, idet de skrevne Bogstaver ofte udtaltes paa to eller tre forskellige Maader. De døvstumme havde Krav paa, at denne Vanskelighed fjernedes for dem, og det kunde kun ske ved Hjælp af Lydskrift.

I Skolen i Nyborg vilde Lydskriften være indført i alle Klasser om et Par Aar. Taleren havde bestræbt sig for ved Udarbejdelsen af sit Skriftsystem **) at gøre de forskellige Skrifttegn saa lidt forskellige fra de almindelig brugte som muligt. Forstanderen gennemgik Alfabetet og viste, hvorledes han ved en lille Ændring af Bogstavets Form kunde antyde dets Udtale, om det skulde være en lang og betonet Lyd eller en kort og ubetonet o. s. fr.

Prof. Otto Jespersen, Kbhvn., ønskede Lydskriften indført ogsaa i almindelige Skoler, navnlig i de mindre Klasser og ved Sprogundervisningen. Man maatte antage, at Lydskriften ogsaa kunde bringe store Fordele for Døvstummeundervisningen. Taleren ansaa det af Forst. Forchhammer udarbejdede Alfabet for godt og anvendeligt.

Forstander Jørgensen gav derefter en Fremstilling af, hvad den danske Døvstummeskole skyldte Forstander Forchhammer. Han paapegede hans store Fortjeneste ved Udarbejdelsen af en dansk Artikulationslære, hvilken Tid efter anden er bleven optaget i Tidsskriftet. Denne Artikulationslære vilde ogsaa kunne komme baade Sverrig og Norge til Gode. Ogsaa for den af ham nu skrevne Bog: »Den imitative Sprogundervisning« fortjente han en varm Tak. Forstander Forchhammer staar som den unge Kraft, der skal tage Arven og Arbejdet op, naar vi gamle gaa bort. Jeg tror, at Nordens Døvstummeskole og særlig vi her i Danmark kunne være glade ved at vide ham i denne Gerning. Taleren opfordrede hele Forsamlingen til at bringe ham en Tak her ved Mødet. Denne Udtalelse modtoges med stor Velvilje, og hele Forsamlingen rejste sig.

Forstanderinde, Fru Nordin, Wenersborg, havde gjort lignende Erfaringer som Professor Jespersen.

Da Forsamlingen øjensynlig her stod over for noget nyt og ikke syntes at være saa hjemme i dette Spørgsmaal, at der vilde udvikle sig en fyldigere Forhandling om Sagen, saa opfordrede Forst. Jørgensen med Ordstyrerens (Forst. Finch) og hele Sektionens Tilslutning Forstander Forchhammer til at indlede det næste af ham opstillede Emne: »Om den imitative***) Sprogundervisning.«

*) Bogstavrække.

**) Den hele Række af Typer eller Bogstaver, som benyttes i den omhandlede Lydskrift

***) Kommer af det fremmede Ord »Imitation«, som betyder »Efterligning«.

Den imitative Undervisning stod i Modsætning til den konstruktive*). Ved den imitative Sprogundervisning lægges Sproget frem for Eleverne, gives dem, og det forlanges ikke, at de selv skulle konstruere eller forme det. Taleren delte den imitative Undervisning i den direkte, den blandede og den indirekte.

Ved den direkte imitative Metode afskriver Eleven efter Tavlen og lærer, hvad der er skrevet op for ham.

Ind under direkt Imitation falder saaledes kun Læsning af foreskrevne Stykker og Afskrivning deraf.

Den blandede Imitation bestaar i, at Eleverne dels faa noget at se og efterligne, men tillige maa erindre og anvende, hvad de fra tidligere Lejlighed have staaende i Hukommelsen. Herunder falder saaledes Læsning i almindelige Læsebøger, Aflæsningsøvelser, Diktat, Genfortælling, Spørgsmaal og Svar, Stiløvelser og grammatiske Øvelser og Forklaringer.

Den indirekte Imitation er Slutningsmaalet, nemlig Elevernes selvstændige Brug af Sproget.

Direktør Zottermann, Sverrig, havde glædet sig meget over Forstander Forchhammers Foredrag. Han var overbevist om, at den nordiske Døvstummeskole vilde kunne høste betydelig Nytte af de Tanker og Vink, som Forchhammer kom frem med.

Rektor Nordin, Wenersborg, sluttede sig ligeledes med Anerkendelse til Zottermanns Udtalelse.

Lærer O. C. Jensen, Døvstummeinstitutet i København, talte over Emnet: Hvilken Betydning bør der tillægges de voksne døvstummes Meninger om Døvstummesagens Ordning?

Naar der i dette Spørgsmaal er brugt de Ord: voksne døvstumme, saa menes dermed de døvstumme, som ere underviste i deres Skoletid efter den rene Talemetode. Og naar der endvidere er brugt Udtrykket: Døvstummesagens Ordning, skal derved nærmest forstaas: den rene Talemetode. De voksne døvstumme, der have ytret sig om denne, maa siges at have en Del Autoritet **) hertil, idet de have Erfaring af, hvad denne Metode bringer, og hvorledes den udøves i de paagældende Institutter. Ifølge dette have disse voksne døvstummes Meninger om Døvstummesagens Ordning Betydning — men deres Meninger have ogsaa Betydning i Henhold til de Anker, de fremkomme med. Nærmest i det store Tyskland har man det Særsyn at se døvstumme optræde mod den rene Talemetode, mod den, hvorefter de selv i sin Tid ere blevne underviste. Dog maa hertil føjes, at det samme Særsyn ogsaa har begyndt at vise sig ganske smaat her og andetsteds.

Den rene Talemetode har, som alt antydet affødt en Opposition ***), der i Tyskland er saa stærk, og lige som alle Rørelser i Tyskland efter Historiens Vidnesbyrd stadig derfra have forplantet sig til de nordiske Folk og Lande, saaledes vil denne Bevægelse, dette Røre ogsaa som alt bemærket give sig Udslag her, saafremt den saakaldte rene Talemetode maatte vedblive at være, hvad den er: den rene Talemetode. Da en Døning af den blandt tyske døvstumme opstaaede Opinion †) vil komme og vel alt er ventet i nogen Tid af den rene Talemetodes Mænd og Kvinder, altsaa denne Metodes Forstandere, Lærere og Lærerinder, saa ligger ogsaa deri Berettigelsen til at gøre denne Sag til Genstand for Omtale og Drøftelse paa et nordisk Abnormskolemøde, derfor ogsaa paa det nuværende.

*) Hvor Eleverne tildels selv maa forme Sproget af det, de tidligere have lært.
**) Berettigelse, Indsigt til at tale med om Metoden.
***) Modstand og Indsigelse.
†) Offentlig Mening, Tanke, Anskuelse.

For 30 Aar siden og længere tilbage var der ingen Opposition mod hin Metode, men den Gang bar den heller ikke Navnet den rene, saadan som den nu gør. Erindrer man sig Metoden, saadan som den udøvedes af Hill i Weissenfelz og andre Steder i Tyskland, og erindrer man den, som den udøvedes af afdøde Prof. Johan Keller paa hans Anstalt — da mindes man ogsaa, at Talemetoden i de Tider var Hovedsagen, men med Bistand af de døvstummes Meddelelsesmiddel: Gebærdesproget. Man mente den Gang, at Gebærdesproget var nødvendigt ved Undervisning af døvstumme til Forklaring af svære Ting i denne; man mente, at dette Sprogs Betegnelser bidroge til at oplyse de døvstumme om Forhold i Livet, som de havde vanskeligt ved at komme til Forstaaelse af, alene ved Aflæsning og Indøvelse af mundtligt Sprog. I Henhold hertil kan man sige, at der var Maadehold i Talemetodens Forhold til de døvstumme, set fra de døvstummes eget Forhold til Metoden. Der var tillige Maadehold set fra det Standpunkt, Talemetodens Udøvere den Gang stode paa. Dette Maadehold fik ogsaa sin Betydning derved, at Datidens Døvstummelærere opfattede de døvstummes Gebærdesprog som væsentligt, idet de vare grebne af, at Gebærdesproget var et Sprog, om end fattigt i Sammenligning med de hørende Menneskers Talesprog; thi det evner jo dette Gebærdesprog, det samme som Talesproget hos de hørende, nemlig at gribe og klare, røre og bevæge Aand, Sind og Hjerte, at stemme saavel til Taarer og Smil som til Sorg og Glæde, hvad det jo formaar endnu. Men efter som Tiden gik, og man fik mere og mere Øje for, at det faldt de døvstumme vanskeligt at tænke begrebsmæssigt, tænke i de hørendes Sprogform, saa blev man stemt for at forvise Gebærdesproget saa vel fra selve Undervisningen som fra Tiden udenfor denne. Man vedtog i 1880 paa Døvstummekongressen i Milano, at døvstumme herefter burde undervises efter ren Talemetode, saaledes som de alt i længere Tid vare blevne det af Forstander Arnold i Riehen ved Basel. Man sagde der: *»Enten Tysk eller Fransk, enten Lydsprog eller Gebærdesprog, et tredje gives ikke!«* Det ene Institut efter det andet i Udlandet sluttede sig hertil: den rene Talemetode blev proklameret *) som den eneste rette alle Steder — og Gebærdesproget derved udelukket saavel fra Undervisningen som fra Tiden udenfor denne.

Herved opnaaede Talemetoden en hidtil ukendt Magtstilling og opnaaede Enevælde, idet denne Metodes Mænd og Kvinder inddroge med høje foresattes Billigelse flere og flere af de døvstumme til Undervisning efter denne. Denne Bevægelse naaede ogsaa til Danmark som til de andre nordiske Lande, hvilket er den ærede Forsamling bekendt. Men denne Bevægelse opvakte Tid efter anden Opposition, særlig blandt de tyske døvstumme. De skreve og talte derimod, hvad de den Dag i Dag gøre, og de ivrede imod, at Institutternes Elever vare udelukkede fra Gebærdesproget; de gjorde gældende, at dette var nedsættende for døvstumme, de paaviste og fastholdt, at den rene Talemetode rent sproglig tog saa megen Tid at indøve, at Kundskaberne derved forringedes meget, de bestrede denne Metodes Evne til som livsvækkende Faktor at paavirke Aand og Hjerte, Sind og Gemyt i tilbørlig Grad, lige som de ogsaa paastode, at Gudstjenesten ikke blev, hvad den burde være: løftende og fyldende, livskraftig og varmende, og det samme gjordes gældende over for Elevernes Religionsundervisning. Paa disse Omraader som ogsaa i moralsk virkende Henseende udtalte de, at Talemetoden kun evnede at fremkalde sproglig Bevægelse og ikke Fylde og Velsignelse for deres Indre.

Til Støtte for disse Udtalelser eller disse de døv-

*) kundgjort.

stummes Meninger om Talemetodens Uformaaenhed paa Aandslivets inderligste Omraader anførte Taleren en Udtalelse af Prof. Johan Keller samt flere ansete Fagmænd fra Broderlandene.

Men naar Talemetoden er, som Hr. Forst. Forchhammer sagde i Gaar: en svær Metode — og det er den! er det saa i sin Orden at gaa saa vidt, er det saa til Gavn for Metodens Navn og Rygte — og for det tredje: er det ret handlet mod selve de døvstumme, idet man jo faktisk ikke tager Døvstummebegavelsen ret i Betragtning, ikke med Talemetoden holder sig til de bedst begavede, de mest fyldigt begavede, men endogsaa rækker Haanden ud efter endnu ringere begavede, naar man siger, at man mulig en Gang kan faa dem alle til Oplærelse efter denne Metode.

Det er derfor ikke saa underligt, at man i Tyskland har dannet en stor fælles Døvstummeforening, at man der har atholdt Kongresser og paa disse udtalt sig i skarpt affattede Resolutioner mod Talemetoden, som den der udøves, og for det blandede System: Jeg tillader mig hertil at føje, at det ikke er Begejstringen for Talemetoden, hvorfra hele denne Sag skal ses, naar man vil dømme roligt og besindigt — heller ikke er det Antipatien*) mod Talemetoden, hvorefter man skal gaa, men derimod efter min Overbevisning: efter et humant Hensyn. Dette bør mere frem i Forgrunden end det hidtil har været Tilfældet; thi det peger mod en Fordeling, der tager skarpt Sigte paa Begavelsens Betydning og rummer Blik for de døvstummes Sprog. Her skal jeg tillade mig at afslutte, idet jeg blot skal minde om, at Prof. Johan Keller i en Aarsberetning for Skoleaaret 64—65 siger: »Ved sidste Skoleaars Begyndelse er Skolen bleven delt i 3 Hovedafdelinger: Elementarklassen, Sprogklassen og Fagklassen. Disse Klasser ere atter delte i Underafdelinger, og som øverste Led staar Ekstraafdelingen, hvori kun de begavede Elever optages, der i aandelig Henseende fuldkommen føres til de hørendes Standpunkt. (Prof. Kellers Ord om Skolens Maal). Hertil blot disse Ord: Hvis man i Taleskolen underviste i de første 6 Skoleaar efter Talemetoden med Bistand af Gebærdesproget og da i Følge Fremgangsmaadens Natur lod Eleverne forholde sig til Talesproget som til et fremmed Sprog — og man derefter i de to sidste Skoleaar tog dem i en Ekstraklasse, hvori kun den rene Talemetode øvedes, altsaa uden Bistand af Gebærdesproget, saaledes at Talesproget nu stod for de paagældende Elever som et Modersmaal, de med største Flid i den tilbageværende Skoletid skulde se at trænge dybt ind i — saa mener jeg, at Talemetoden vilde vinde sin største Sejr, idet den da ikke alene, som ogsaa nu, vilde have Undervisningens høje Foresatte med sig, men ogsaa have med sig de døvstummes Sympati. Denne bør Talemetoden ikke savne, saa vist det er, at Talemetoden heller ikke kan undvære denne; thi derved faar den fast Grund under sine Fødder. (Kr Dbl.)

Forstander Jørgensen saa nærmest i Foredraget et Angreb paa Fredericiainstituttet; men dette skulde nok staa til Ansvar for sin Virksomhed. Taleren havde været Lærer paa det kgl. Døvstummeinstitut fra 1857—81, saa han kendte det som ingen anden. Men da Malling-Hansen fik Skolen bygget i Fredericia, var der ingen Lærer ved Instituttet i København, som var kommen saa vidt, at han kunde undervise efter Talemetoden.

At sammenligne Forholdene her i Danmark med de samme Forhold i Tyskland var en Umulighed. Det var Tysklands store Fejl, at det havde stillet Maalet for højt og ikke indført Fordeling af Eleverne. I Tyskland udskilles de uegentlige døvstumme ikke i særlige Skoler, saaledes som det sker her i Danmark. Ligeledes kende de heller ikke til en Fordeling af de egentlige døvstumme efter deres Begavelse; men der stilles den samme Fordring til alle Eleverne.

*) Uvilje.

Her forelaa fra en eller flere af det kgl. Døvstummeinstituts Lærere et skjult Angreb (Indlederen: Jeg protesterer); men det skulde tilbagevises. Der tales om den rene Talemetode. Der var en Tid, da man ved Institutet i København talte om den rene Tegnmetode. Men sammenlignede man de Resultater, der naaedes den Gang, med dem, der naas nu efter Talemetoden, saa var der en uendelig stor Forskel. Eleverne forlade Anstalterne nu med langt flere Kundskaber og Færdigheder end den Gang.

Indlederen vilde paa Ære og Samvittighed sige, at han kun havde talt paa egne Vegne, og der forelaa hverken Aftale mellem Taleren, Forstanderen eller Medlærere, og han havde ikke haft nogen skjult eller aabenbar Hensigt til at angribe noget Institut i Norden. Det laa vist i Mødets Interesse, da Sagen i Tyskland havde vakt Opmærksomhed, at omtale den paa dette Møde. Taleren havde ingen overlistet. Men ligesom Forstander Jørgensen hævdede sit Instituts Ære, saaledes hævdede Taleren ogsaa sit Instituts Ære (Bifald).

Forstander Jørgensen fandt Emnet fortrinligt, men Maaden, hvorpaa det var fremført, var ham imod. Havde han brugt for stærke Ord, gjorde han en Undskyldning.

Forstander Hejberg sluttede sig til Forstander Jørgensens sidste Udtalelse, ogsaa han havde ventet, at Indlederens Foredrag var strejfet ind paa andre Omraader.

Inspektør Lassen vilde nødig; at man overdrev Betydningen af Bevægelserne i Tyskland, men man skulde ganske vist lægge Mærke til dem. Taleren kunde ikke heller tillægge de døvstummes Mening nogen overmaade stor Betydning.

Forstander Zottermann, Sverrige udtalte, at man i Metodespørgsmaalet ikke burde rette sig efter de døvstummes Mening.

Inspektør Johansen, Fredericia, advarede ligeledes imod at bringe de døvstumme ind i Metodestrid. De vare og bleve abnorme og manglede som saadanne Forudsætningerne for at kunne tage et selvstændigt og bevist Standpunkt.

Inspektør Keller, Nyborg, undrede sig over, at Hr. Jensen havde draget Slutninger fra Tyskland, hvor Forholdene vare saa vidt forskellige fra vore.

Forstander Jørgensen: Det maa ikke glemmes, at de døvstumme i god Forstand vedblive at være Børn hele Livet igennem; derfor ere de lette at lokke til at tage Parti for den ene eller den anden Metode. Man skulde derfor ikke lægge for megen Vægt paa de døvstummes egen Mening om Metodespørgsmaalet (Forts.)

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Fra Efterskolens Elever indløber der stadig Takkebreve baade til Forstanderen og Lærerinderne. De udtale alle deres Glæde over Opholdet her i Fredericia.

Fra Blchens Skole for døve er ved Bestyrer Fjørtoft udsendt Beretning for 1897—98. Som Bilag

medfølger en Rejseberetning fra Lærer Sønstevold, der har besøgt Skolerne i Ørebro, København og Slesvig. Baade i Ørebro og i Slesvig undervises C-Eleverne (de svagt begavede) efter Talemetoden. I København derimod benyttes Skriftmetoden. Hr. S. udtaler i sin Beretning: »Jeg kunde ikke finde, at man der Steds (i København) ved Skriftmetoden havde kunnet bibringe disse Elever nogen større Kundskabsmængde eller nogen større Modenhed i det hele, end de tilsvarende Klasser i Ørebro og Slesvig viste sig at være i Besiddelse af.

Forstander, Personale og Elever ved Fredericiainstitutet sendte en Krans til Hds. Maj. Dronningens Baare.

Hr. Boyesen, Lærer ved Fru Rosings Skole i Kristiania, opholder sig for Tiden her i Fredericia for at sætte sig ind i Døvstummeundervisningen.

I Anledning af Hds. Maj. Dronningens Bisættelse holdt Forstander Jørgensen en Sørgegudstjeneste for Eleverne i Fredericia-Institutets Kirkesal; paa Alteret var henstillet floromvundne Lysestager.

I hjertelige Ord mindedes Forstanderen den hedengangne Dronning, hvis Hjerte havde slaaet varmt for alle de smaa og fortrykte i Samfundet. Derfor deltes ogsaa Kongens Sorg af hele Folket.

— En lignende Højtidelighed fandt Sted paa Skolen i Nyborg. Festsalen var smukt prydet med Dronningens floromvundne Buste, grønne Planter o. s. v. Først mindedes Forstanderen i nogle smukke Ord Dronning Louise og udtalte et »Ære være Dronning Louises Minde«. Derefter holdt Pastor Ravn en Mindetale om Dronningen.

Døvstummeskolen i Nyborg sluttede sin Undervisning straks om Formiddagen, da Sørgebudskabet om Dronningens Død kom til Byen.

I »Nat. Tid.« fortælles der, at da en af Lærerne ved Instituttet i København en Dag var ude for at vise et Hold Drenge Frihavnen og Toldboden, var en af dem saa uheldig at falde i Vandet, fordi han vilde redde sin Hat, som Vinden havde blæst af. Drengen blev imidlertid straks trukken op af Vandet og hurtig gik Turen tilbage til Instituttet.

Nordisk Tidsskrift for Døvstummelærere. Paa Abnormskolemødet i København blev det vedtaget, at det svenske »Tidskrift för döfstumskolan« for Fremtiden skulde hedde »Nordisk Tidsskrift for Døvstummeskolen« og ledes af en Redaktør for hver af de tre Lande. Til Hovedredaktør valgtes Rektor Nordin (Sverrig), i Norge blev Forstander Fjørtoft valgt (1 Stemme mere end cand. phil. Bjørset, enkelte stemte paa Overlærer Weidemann) og i Danmark Insp. Keller, Nyborg (enstemmig).

I Følge Politidirektørens Beretning for 1897 var der i København 286 døvstumme.

Snedker Julius Møller (København), der fortæller i »Effata« om sin Rejse i Tyskland, meddeler os i Brev, at han ikke har været ganske rask siden Hjemkomsten. Hans Rejsebreve fortsættes i næste Nummer.

Ved den kgl. Døvstummeskole i Nyborg have to tyske Forstandere fra Westfalen aflagt et kortere Besøg, nemlig d'Hrr. Derigs og Bruss. Forstander Rolsted fra Aandssvageanstalten Gl. Bakkehus har ligeledes aflagt et ille Besøg samme Sted.

Marie Skovlund (konfirmeret fra Nyborg) tjener fremdeles i Kolding og er glad ved sin Plads.

Marie Sørensen Toft (Fred.-Institut) er gift med Snedker Chr. Nielsen, Langodde Mark ved Østervraa

Marie Petersen (Kærteminde) er hjemme hos sine Forældre. Hun er desværre noget svagelig. I et Brev fortæller hun, at hun har været i Nyborg og set Døvstummeskolen der.

Georg Johansen fra Horsens er i Snedkerlære hos Snedkermester Andersen. Det er et stort Værksted med forskellige Maskiner. Fritz Labuhn har besøgt ham og været hos ham i nogle Dage.

Georg Rasmussen (konfirmeret fra Nyborg) arbejder paa en Skotøjsfabrik i København og tjener 8 Kr. om Ugen.

Alfred Emil Rasmussen (konfirmeret 1894 fra Fredericia-Instituttet) har i Juli været i Ærøskøbing for at besøge sin gamle Klassekammerat Peter Petersen. Han opholdt sig der i 3 Dage. Senere besøgte P. Petersen tilligemed en Broder Alfred i Svendborg.

I Midten af August var Alfred Rasmussen i København i nogle Dage, hvor det morede ham meget at køre med Sporvogn. Af gamle Kammerater traf han Anders Jönson og Alfred Møller.

Methea Marie Nielsen tjener for Tiden paa Sønderskovgaard pr. Østbirk. Hun har været i denne Tjeneste nu omtrent et Aar, og hendes Husbond er meget veltilfreds med hende og alle kunne tale med hende.

Efter Forlydende skal Alderdomshjemmet for døvstumme indvies Lørdag den 29de Oktober.

Paa Grund af Brud paa Bogtrykkerpressen udkommer dette Nummer af »Effata« nogle Dage for sent.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden"

Nr. 2. | November 1898. | 6 Aarg.

Døden.

»Min Datter er just nu død, men kom og læg din Haand paa hende, saa bliver hun levende.
Math. 9. Kap. 18. V.

Hvad er Døden? Vi kende alle fra vor Børnelærdom, at Døden er Syndens Straf, som Gud advarede de første Mennesker imod, da han i Paradisets Have sagde til dem: »Paa hvilken Dag du æder af Kundskabens Træ, da skal du dø Døden!« Og de fleste af os kende Døden fra vort eget Liv. Dersom vi ikke have mistet Forældre, Søskende eller Venner, saa have vi dog kendt et eller andet Menneske, som er død, og vi vide, at med Døden kommer der altid Sorg og Savn i et Hus.

Men vi have alle syndet, og »Syndens Sold er Døden«, derfor kommer der for os alle en Dag, paa hvilken det er os selv, der skal dø. Da sender Gud Dødens Engel til det Hus, hvor vi bo, for at hente os bort fra denne Verden. Det bliver for os den allervigtigste Dag i vort Liv; thi efter Døden kommer Dommen, og det kommer an paa, hvorhen vi skulle komme.

Det nytter derfor ikke at skyde Tanken om Døden fra os; thi dø vi ikke i Dag, saa bliver det maaske i Morgen, og det var ikke godt, at den skulde overraske os som den rige Bonde, der kun tænkte paa verdslige Ting, da Gud pludselig sagde til ham: »Du Daare, i denne Nat skal du dø!«

Det er ikke Guds Skyld, om vi ikke ere beredte paa Døden; thi over alt i Bibelen advarer han os paa forskellig Maade og minder os om, at vort Liv er kun som en Rejse, Maalet er ikke hernede, men i Himlen. Der er vort rette Fædreland og det Hjem, hvorfra vi ere udgaaede, da vi kom til Verden.

Det er saa forunderligt, at ogsaa Guds Straffe gemme en Velsignelse til os, naar vi tage dem af hans Haand paa den rette Maade og forstaa, at Gud straffer os for at opdrage os til noget bedre og fuldkomnere, for at føre os fra det fremmede Land til vort rette Hjem.

Gud har derfor ogsaa vist os Vejen, vi skulle gaa, og Vejen er vor Herre Jesus Kristus!

Da Gud i den gamle Pagt vilde føre sit udvalgte Folk ud af Ægypten, hjem til det forjættede Land, saa gav han ogsaa os et Forbillede deri og viste os, hvad der er nødvendig at tro og gøre, dersom vi ville være blandt Guds Ejendomsfolk.

Gud gav Israelitterne to Befalinger, nemlig, at de skulde slagte Lammet og stryge dets Blod paa Dørstolperne — og at de skulde være rejsefærdige til at drage bort, saa snart Gud havde beredt Vejen for dem.

Israelitterne forstode ikke, hvorfor de skulde gøre disse Ting; men de adløde, og Gud førte dem derfor paa forunderlig Maade ud af Ægypten, gennem det røde Havs Bølger og Ørkenens Sand, og hjalp dem over alle Besværligheder og al Modgang.

Se, vi leve jo under den nye Pagt, og det rette Paaskelam er en Gang slagtet for os, da Frelseren døde paa Korset, for med sit Blod at udslette alle vore Synder. Han har gjort Forsoning for al vor Skyld, dersom vi tro paa ham og bekende ham for Menneskene. Vi skulle bekende ham baade med Munden og i vort Liv og vor Gerning, saa at alle Folk kunne se, at vi ville tilhøre ham, hvis Navn vi bære, naar vi kaldes Kristne.

Ligesom Israelitternes Huse adskilte sig fra Ægypternes Huse ved Lammets Blod, saa at Dødens Engel kunde vide, hvor han skulde gaa forbi, og hvor han skulde slaa ihjel, saaledes skulle vi ogsaa vise, at vi ere Guds Børn, der gerne ville gøre hans Vilje og aldrig med Forsæt bedrøve ham. Og saa skulle vi være rejsefærdige naar Herrens Time kommer. Naar han kalder paa os, saa skulle vi med Glæde forlade alt, hvad Gud gav os hernede, for at gaa hjem til ham.

Men for at kunne gøre det med Glæde er det rigtignok nødvendigt, at vi have vort Regnskab i Orden, at vor Gæld er betalt, saa at denne Verdens Fyrste ingen Del har i os.

Derfor bede vi Jesus: »Kom og læg din Haand paa mig med Velsignelse og læg din Haand paa ham eller hende af vore kære, saa at vi blive levende i Aanden og

ikke skulle dø den evige Død!« — I Jesu Haand hviler vort Regnskab, han har betalt vor Syndeskyld. Hans Haand kan føre os igennem Verden til det rette Maal, og hans Haand kan holde os tilbage fra de daarlige, syndige Veje, naar han lægger den paa os og holder os fast. Og han baade kan og vil gøre det, naar vi overgive os til ham, og lade os afvaske med hans dyrebare Blod.

I hans Haand er den eneste Nøgle, som kan aabne Dødens Port saaledes for os, at den fører os ind til et evigt Liv i Samfund med ham og ikke til den evige Død. Saa bliver det sandt for os, som der staar i den smukke Salme om Døden:

»Straf var den før,
Nu er den Dør
Til Himlens lyse Bolig!«

Glem saa ikke at være rejsefærdig! Kom Døden ihu og lev dit Liv hernede med Tanken paa, at det skal være en Beredelse til det Liv, som kommer paa den anden Side af Dødens Porte og som skal vare evigt for dem der ere mærkede med Lammets Blod, men ogsaa kun or dem.

Gud give, at Jesus i din Dødsstund maatte sige om dig: »Min Datter er just nu død, jeg vil lægge min Haand paa hende og gøre hende levende!«

Indvielsen af Alderdomshjemmet for døvstumme.

København, den 29de Oktober 1898.

Alderdomshjemmet for døvstumme indviedes i Dag Kl. 12. Efter at første Del af nedenstaaende Sang var afsunget under Orkesterledsagelse, talte Pastor Hejberg i smukke Ord om Hjemmets Betydning for os alle og specielt for den døvstumme. Han ønskede sluttelig, at Herren vilde give sin Velsignelse til, at denne Bygning maatte blive et sandt og lykkeligt Hjem for de gamle døvstumme.

Cand. Bech gav dernæst forskellige Meddelelser om Alderdomshj.s Tilblivelse, takkede Gehejmeetatsr. Goos, som den. der havde været Mellemled mellem Foreningen og Ministeriet, ligeledes Etatsraad Ølgaard, der havde været Mellemled mellem Foreningen og Kommunen, og endelig Murermester Schioldann og alle dem, der havde bidraget til, at Hjemmet nu stod her. Hr. Bech meddelte, at Murermester Schioldann i Dag havde fordoblet sit Bidrag, oprindelig 5000 Kr., til 10,000 Kr., men Hr. Schioldann fortjente ikke alene Tak derfor, den største Tak skyldte Foreningen ham, fordi han havde været Bestyrelsens kyndige Vejleder under hele dette Foretagende og deri lagt et saa betydeligt personligt Arbejde. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Hr. Schioldann takkede for Bechs venlige Ord. Han kunde dog ikke tage imod Takken for sig alene men maatte rette den til alle dem, der havde bistaaet ham med at faa Bygningen rejst, nemlig Arkitekt og Haandværkere, der alle havde sat sig en personlig Ære i at levere Arbejdet saa godt og billigt som muligt. Sluttelig bragte Viceformanden, Hr Skomagermester Ole Jørgensen, de døvstummes Tak til Formanden, Hr. Schioldann m. fl

Derefter blev anden Del af Sangen sungen, og efter at de indbudte havde nydt en Forfriskning, begav de sig rundt for at bese Bygningens Indretning.

I Aften holdes et Festmaaltid for en Del hørende og døvstumme.

1.

Det smukke Hus, hvori vi staar,
ført op med Flid af flinke Hænder,
skal ikke højne Rigmænds Kaar,
ej heller gemme Ting, der blænder.
Det kræver derfor ikke Navn
imellem Navne, der besynges —
i Stilhed er det rejst til Gavn
for Mennesker, som tynges.

Det smukke Hus skal være Hjem
for gamle, svagelige døve.
som forhen stræbte flittigt frem,
men nu kun lidt formaar at øve.
Der skal de i saa mangen Stund
gaa Tur med Minderne i Stuen,
til Tider drømme som i Blund
I Skær fra Ovndørsluen.

Det Hus, det er vi kn t et til
saa inderligt, som vi kan knyttes,
og blive ved dermed vi vil;
thi af vor Omhu det beskyttes.
Ja, denne Omhu der er vor,
fordi vi derved sammenbindes,
den skal staa Vagt her udenfor,
ved Porten altid findes!

Det smukke Hus har Sol paa Tag,
staar færdigt, nu sin Hilsen sender
til dem, der virked for dets Sag,
hvis aabne Haand de døve kender.
Ja, mens ad sine Ruder ud
det hilser Sagens Mænd og Kvinder,
af Hjertets Tak til dem og Gud
en Krans vor Tanke binder!

2.

Skønne Bolig! du skal samle
Døvstummenighedens Gamle,
bringe deres Savn til Ro,
i vor Storstads Larm og Vrimmel
løfte dem fra Jord til Himmel,
styrke dem til Bøn og Tro.

Skønne Bolig! du skal rumme
døve Mennesker og stumme —
vær da for dem, hvad du kan,
ret som du formaar at høre,
véd at tale, véd at føre
deres Sind og Tanker an!

Sigurd Viking.

Fra Bogbinder Christensens

Sølvbryllup

i Nibe den 16de Oktober.

Skræddersvend Chr. Christensen, der forrige Maaned udsendte Opfordring til Sølvbrudeparrets Venner om at indsamle til en Gave til dem, begav sig Søndag den 16. Oktober op ad Formiddagen hen til deres Hjem, for dels at bringe dem en Lykønskning, og for dels at overrække den indsamlede Pengesum, der alt i alt naaede en Størrelse af Kr. 75,75. Han udtalte omtr. følgende: »Hermed bringer jeg Eder, paa samtlige Bidragyderes Vegne denne Gave, der er indkommen saavel fra døvstumme som fra hørende. Jeg bringer Eder vor hjerteligste Lykønskning og haaber, at I maa gaa en god Fremtid i Møde, og jeg ønsker Guds Velsignelse over Eder«.

Om Middagen var der arrangeret et lille Festmaaltid af Thomine Nikolaisen og Dagmar Sørensen, hvis Mand er Skræddermester Søren Christian Sørensen af Barmer (Kellerske Skole), for samtlige døvstumme i Nibe. Om Eftermidden Kl. 4½ drak vi alle Chokolade. Ved denne Lejlighed udtalte Chr. Christensen: »I Dag for 25 Aar siden ved denne Tid blev Bogbinder Christensen og Hustru viede i Ægteskabet, men de fik ikke deres Ønske opfyldt, angaaende Vielse i Kirken, saaledes som det sker nu til Dags. De bleve ægteviede i Hjemmet, den Dag var der intet Bryllupsgilde, de have aldrig haft et Glædesgilde før i hele Ægteskabet saadan som i Dag. De have i en lang Række Aar lidt Nød. men Gud var med dem alle Dage, og de have baaret de trange Kaar med Taalmodighed. I Dag ere vi alle forsamlede, og det er Sølvbrudeparrets største Glæde i deres Liv, vi ville nu alle ønske, at de maa se en god Fremtid i Møde med Guds Velsignelse«. Sølvbrudeparret blev bevæget ved denne Tale og bragte Selskabet sin Tak. Sølvbrudeparret er Afholdsfolk, der blev ingen Spiritus brugt, men alle morede sig saa godt med Samtaler.

Fra samtlige døvstumme i Nibe modtog Brudeparret værdifulde Gaver bestaaende af: Kaffestel (Kande, Sukkerskaal, Flødekande, 6 Par Kopper og Kagefad), 6 dybe og 6 flade Tallerkener og Sauceskaal, alt af Porcellæn, samt en Bakke og en Hakkekniv.

Med Bøn om Optagelse have vi modtaget nedenstaaende Takskrivelse fra Sølvbrudeparret.

Med sand og inderlig Glæde have vi paa vor Sølvbryllupsdag, den 16 Oktober, modtaget den smukke og for os saa kærkomne Gave paa 75 Kr. 75 Øre, som saa mange døvstumme Venner have sendt os.

Maa det gennem disse Linier være os tilladt at bringe hver især en inderlig og dybtfølt Tak, særlig takkes de, som stode i Spidsen for Indsamlingen, ogsaa en hjertelig Tak for de værdifulde Gaver vi modtoge i Hjemmet, saavel som for al udvist Opmærksomhed, en særlig Tak til Skræddersvend Chr Christensen, som har fattet den smukke Tanke, og som ogsaa ved mange Lejligheder har været rede til at række os en hjælpende Haand, naar vi trængte. Min Mand har i længere Tid næsten været syg og sengeliggende hver Dag; i disse Dage er han meget daarlig og er under Lægebehandling Endnu en oprigtig og hjertelig Tak til alle og enhver fra os begge.

Christensen, Bogbinder, og Hustru.

Nibe, den 26de Oktober 1898.

Under »Meddelelser fra Døvstummeverdenen« findes offentliggjort Regnskab over de indkomne Bidrag.

St. Petersborg.

(Af. A. Hansen.)

(Forts.)

Jeg overværede en Dag Gudstjenesten i et stort Kloster i en Udkant af Byen, Alexander-Newsky-Klosteret, der er grundlagt af Peder den Store og er omgivet af Mure med Grave udenom. Ud fra Klosterkirken vælde Tonerne fra et stort Klokkespil (Musik af Kirkeklokker). Lidt efter begynder Gudstjenesten inde i Kirken, hvor der lige saa lidt som i Byens andre Kirker findes Stole eller Bænke at sidde paa. Foran Alteret og foran de mange Helgenbilleder brænde utallige Kærter og Lys. Inde i Kirken findes ligefrem et Udsalg af Lys, som Menigheden kan købe af og skænke til de Helgener, foran hvis Billeder de skulle brænde. Mange Præster, Munke og Præsteelever strømmede ind i Kirken, der er nemlig ogsaa Uddannelsesskole for unge Præster her i Klosteret. De gaa alle klædte i lange grove Klæder, der naa til Anklerne, det lange, ikke velplejede Haar hænger ud over Nakke og Skuldre. Saa begynder Gudstjenesten, en Præst messer (synger) oppe i Koret og svares af et stort Sangkor. Baade velklædte Folk og usle, pjaltede Stakler komme herind ude fra Gaden. Især greb det mig at se paa et Par gamle Folk, en Mand og en Kone, deres Klæder bestod kun af Pjalter, de vare begge gamle og forslidte, skønt det kneb med at bøje og rette de gamle stive Knæer, kastede de sig Gang efter Gang ned paa Gulvets store Stenfliser, kyssede og atter kyssede det haarde Gulv, alt imedens de korsede sig og fremmumlede Bønner.

Saa aabnes Korvæggen (Ikonostas) ind til det allerhelligste, hvor to Præster, klædte i Sølvbrokade, staa foran et Alter og svinge Røgelsekarrene. Den blaa Røg trækker ind og fylder Kirken med sin tunge Duft, og Korsangen bruser ned oppe fra Hvælvingerne. Mine to gamle kaste sig atter med stort Besvær paa Knæ, kysse Gulvet, korse sig og fremsige Bønner. Gudstjenesten er forbi, jeg gaar ud, hen mod Klostergaardens fliselagte Gange, forbi Klosterets Kirkegaard, hvor mange berømte adelige og fyrstelige Familier ere jordede, gaar over Broen og gennem Klosterporten og staar atter i en moderne larmende Verdensby, med rullende Drosker, ringende elektriske Sporvogne og skrigende Gadesælgere. Det var for mig, som jeg havde kigget ind i et forsvundet Aarhundrede og nu igen vendt tilbage til den Verden, jeg kendte. Hvor var der dog underlig stille og højtideligt der inde i Klosteret, mon Menneskene der fandt den Fred, de forgæves søge efter ude i den larmende Stad?

Der findes mange store Kirker i St. Petersborg. Den største af dem hedder Isakskirken, den har kostet ca. 50 Millioner Kr. at bygge. Den Dag, jeg var inde i den, saa jeg blandt andet en Fader gaa omkring med sin lille Pige, et Barn paa 3—4 Aar. Snart korsede han sig og bøjede sig, saa lod han den lille gøre det samme; snart kyssede han Glasset foran et Billede eller en Relikvi (hellig Genstand), saa løftede han den lille op og lod hende kysse det ogsaa, saadan lærte hun Religion, og Maaden er sikkert den bedste, der findes, hun gjorde nemlig ligesom Fa'r gjorde, selv om hun ikke forstod, hvad det betød. Selv her inde i Gudshuset slipper man ikke for at tænke paa Penge. Flere Nonner staa ved Ind- og Udgange og bede om Almisse, og saa kan man ikke undgaa, at en eller anden Opsynsmand i lang Uniform hager sig fast og vil forklare den fremmede, hvad det og det er for et Billede o. s. v., selv om man ikke forstaar et Ord af det hele, han kan nemlig kun tale russisk; men det er heller ikke Oplysningerne, han bryder sig saa meget om, det er kun Drikkepengene, han venter paa, hvis du vil stikke nogle Kopeker i hans snavsede Næve, kan du faa Lov at gaa i Fred alene, ellers ikke. Russerne tørste efter Drikkepenge; i intet evropæisk Land ere Folk saa lystne efter Drikkepenge som her — det er Russernes Svaghed. (Forts.)

Det fjerde nord. Abnormskolemøde.

(Fortsat.)

Lærer L. Malmlundh, Lund, holdt Foredrag om Emnet:

»Paa hvilken Maade Døvstummeskolen bedst kan sørge for sine Elevers Uddannelse til praktisk Virksomhed.«

Taleren ansaa ikke den almindelige Sløjdundervisning for tilstrækkelig, men mente, at det var nødvendigt, at Eleverne uddannedes fagligt i forskellige Haandværk. En Undervisning som denne kunde ikke gives af almindelige Døvstummelærere, men der maatte kræves en faglig Uddannelse

Forstander Jørgensen, Fredericia, udtalte, at man her i Danmark tidligere havde haft Undervisning i forskellige Haandværk ved selve Anstalten. I Fredericia var man imidlertid gaaet bort fra de egentlige Værksteder. Sløjdundervisningen ledes her nærmest efter Husflidsselskabets Metode. Hovedformaalet var at øve Elevernes Haand og Øje og vænne dem til, at ethvert Arbejde skal være nøjagtigt og godt udført. Man ansaa dette for den bedste Forberedelse til senere faglig Uddannelse.

Forstander Fjørtoft, Kristiania, gav Oplysninger om de tilsvarende Forhold i Norge, hvor man for en Del havde fulgt Fredericia-Institutets Spor.

Forhandlingerne indenfor Døvstummesektionen den Dag sluttede med Emnet: »Tegneundervisningens Betydning for de døvstumme med Hensyn til det praktiske Liv«. (Insp. C. Johansen, Fredericia):

Naar man gaar 20—30 Aar tilbage i Tiden, var Tegneundervisning indenfor Normalskolen et Fag af ganske underordnet Betydning. Dette Forhold har i de senere Aar ændret sig i en betydelig Grad; thi ude i det praktiske Liv kræves der i uhyre mange Livsstillinger Kendskab til, ja endog temmelig indgaaende Kendskab, til Tegning. De mange tekniske Skoler, som rejse sig rundt om i Landet, staa som det bedste Vidnesbyrd i saa Henseende. Hundreder og atter Hundreder af unge Mennesker søge her hen Aften efter Aften for at faa Uddannelse i dette Fags mange forskellige Forgreninger. Da nu en stor Del af vore mandlige Elever maa søge deres Erhverv ved Haandværk, saa er det klart, at ogsaa de maa se at holde nogenlunde Skridt med de Fordringer, det praktiske Liv saaledes stiller. Men det er vanskeligere for dem at faa Udbytte af Undervisningen i en teknisk Skole, og Døvstummeskolen kan her træde i høj Grad hjælpende til ved, at der i Skoletiden gives dem den bedst mulige Forberedelse. Taleren gennemgik derpaa kortelig, hvorledes Tegneundervisningen dreves ved Instituttet i Fredericia, hvor man fulgte den af Tegneinsp. Andersen indførte Metode. Eleverne begyndte med Frihaandstegning. Andersens Fortegninger og gik senere over til Tegning efter Traadlegemer og sluttede med Klodser og Brugsgenstande. I de øverste Klasser anvendtes ca. 1 Time ugentlig til geometrisk Tegning, der sluttede med de letteste Øvelser i Projektionstegning.

Ved **Fællesmødet** holdt Dr. med. Haderup et Foredrag om et Fællesorgan for Abnormsagen i Norden. Da dette Emne imidlertid nærmest har Interesse for Fagmænd, forbigaa vi det her.

Af mere almen Interesse var derimod Forstanderinde Fru Nordins Foredrag om Undervisningen af blinde døvstumme Børn.

Synet var den første Sans, som viste sig virksom hos det lille Barn. Manglede baade Synet og Hørelsen, var Barnet fuldstændig udelukket fra enhver sproglig Forbindelse med Omgivelserne. At al aandelig Udvikling standsede, og at der indtraadte aandelig Sløvhed, var ganske naturlig. Det var da heller intet Under, at man her traf paa Idioti. Blinde døvstumme Børns aandelige Udvikling beror paa, at man kan faa lært dem et Sprog, og dertil egner Døvstummelæreren sig bedre end Blindelæreren. De Resultater, man kan haabe at opnaa, ere væsentlig afhængige af, i hvilken Alder Barnet mister Syn og Hørelse. Fru Nordin fremdrog adskillige Eksempler paa, hvor høj Grad af aandelig Udvikling det er muligt at bibringe blinde-døvstumme. En saadan var bragt frem til Studentereksamen. Et andet blind-døvstumt Barn, der mistede Syn og Hørelse i 9 Aars Alderen, lærte ikke alene at spille Piano, men endogsaa at synge.

Forstander Hofgaard, Hamar, forfalte derpaa om den blinde-døvstumme Pige Ragnhild Kaata, men da hendes Barndomstid, Undervisning og Opdragelse allerede tidligere er omtalt i »Effata«, skulle vi ikke atter komme ind derpaa.

Til Mødet var ad telegrafisk Vej indløbet Hilsener fra Ds. Majestæter Kong Christian den 9de og Oskar den 2den.

Mødet om Torsdagen sluttede med en Udflugt til Skodsborg, der var arrangeret af Sekretæren, Kancelliraad Thomassen, Inspektør Damm og Lærer Senn fra Gl. Bakkehus.

Turen frem og tilbage foretoges med et af de forenede Dampskibsselskabs Skibe. I en af Hotellets Sale var der dækket et smagfuldt Bord. Med Udsigt ud over det dejlige Øresund, god Musik, bænkede ved et godt Bord og i gode Venners Lag er det klart, at den rette Feststemning heller ikke udeblev.

Senere paa Aftenen serveredes kold Punsch i Koncertsalen. Medens der ved selve Bordet ikke blev holdt en eneste Tale, saa gik det her Slag i Slag med Taler og Sang. Særlig blev Direktør Guldbergs Tale for Danmark modtaget med stor Tilslutning fra Nordmændenes Side.

Nedenstaaende Sang gjorde saa stor Lykke, at den blev sungen 3 Gange.

Under Hjemturen afbrændtes der stadig Blaalys og bengalske Blus.

Mel. Velkommen i den grønne Lund.

Her staar du paa saa høj en Strand,
har Himmelhvælv foroven,
foran dig Sundets smukke Vand
og bag dig Bøgeskoven.

Se ud herfra saa langt, saa langt,
dit Blik formaar at skue,
i Fald du stundom har det trangt,
som i en lille Stue.

Luk op for Brisen ude fra
den store Havvandsflade —
i samme Stund du mærker da
Naturens Friskhedsstade.

Erhverv det her og gaa fra nu
ej længer som ved Krykker.
Hvad Stuen rummer, kender du,
dens Luft som oftest trykker.

Naturens Friskhed er et Bad
for alle Sjælens Evner.
Den kalder frem hver Blomst, hvert Blad;
thi ned fra Gud den stevner.

Naturens Friskhed naa dit Sind,
den blive dine Tankers!
Og skænke til dit Sejl den Vind,
som bringer bedst til Ankers.

Din Udflugt her til dette Sted,
hvor Danmarks Skønhed findes,
vil da til Livets Aftenfred
af dig bestandig mindes.

Sigurd Viking.

†

Julius Møller.

Søndag Aften, den 6te November, afgik pludselig ved Døden Snedker Julius Møller i København af en Blodprop i Lungerne.

Den afdøde var født den 26de Marts 1855 og mistede Hørelsen i Skarlagensfeber 10 Aar gammel. Han kom i Huset som Plejesøn hos daværende Inspektør for Fængslet paa Kristianshavn, senere Etatsraad Keller. Julius Møller knyttedes her igennem med varme Baand til den Kellerske Familie og da særlig til Professor Joh. Keller, fra hvis Døvstummeskole han blev konfirmeret i Oktober 1869 efter kun 2 Aars Ophold paa Anstalten.

Senere giftede han sig med sin tidligere Medelev, Frøken Betty Schnackenborg, en Adoptivdatter af Fabrikejer Schnackenborg i Odense.

Julius Møller var et særdeles dygtigt og ganske overordentlig arbejdsomt Menneske, en udmærket Familiefader og et i alle Henseender varmtfølende Menneske med Hjertet paa det rette Sted.

Denne sidste Egenskab havde vi særlig Lejlighed til at iagttage i hans Forhold til Lidelsesfæller. Det var hans største Lyst og Glæde at hjælpe og støtte dem, hvor han kunde.

At han, trods sin Døvhed, opnaaede Formandspladser paa større Værksteder, taler kun yderligere til hans Ros og er et Vidnesbyrd om, at Mestrene havde Tillid til hans Indsigt, Paapassenhed og Dygtighed. Den afdøde staar i saa Henseende som et Eksempel, og hans Liv vidner om, at ogsaa døvstumme kunne skabe sig en god Stilling, naar de sætte Flid og Paapassenhed ind derpaa.

Hans Dygtighed fandt ogsaa en mere offentlig Paaskønnelse, idet han baade i Fjor og nu i Aar opnaaede at faa Rejseunderstøttelse for at gøre sig bekendt med sit Haandværk paa Udlandets store Værksteder, og vi tvivle ikke om, at som denne Udmærkelse glædede ham i høj Grad, vilde disse Rejser ogsaa have sat Frugt i hans fremtidige Arbejde, hvis ikke Døden i en altfor ung Alder havde revet ham bort.

Idet vi udtale vor dybe Medfølelse med hans Hustru og Børn, skal der fra os lyde et Fred være med hans Minde.

C. J.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Til Lærer ved det kgl. Døvstumme-Institut i København er kaldet cand. theol. Johannes Jørgensen.

Lærer ved det kgl. Døvstumme-Institut i Fredericia Løjtnant Roelsen opholder sig for Tiden i København for at gennemgaa et Kursus i gymnastiske og militære Øvelser.

Skræddersvend Chr. Christensen i Nibe har anmodet os om at optage følgende Redegørelse for de i Anledning af Bogbinder Christensens Sølvbryllup indkomne Bidrag.

	Kr.	Ø.
Inds. ved Insp. C. Johansen, Fredericia	11	25
— — Skomagersvend C. Christensen do.	11	»
— — Skomagermester Vestphal. Aalborg	9	50
— — Jens J. Hansen, Kællingbro pr. Asaa	7	»
— — Skomagersv. Peter P. Schmidt, Kolding	6	»
— — do. Anton Petersen, Odense	5	25
— — R. Hansen, Nykøbing, Grænge	3	»
Snedkerm. Chr. Christensen, Rodsted, Støvring	2	»
J. Halberg, København	2	»
Frkn. Kjeldsen, Tuus Mølle pr. Norup	2	»
Nielsine Laursen, Fensten pr. Hou	1	»
Fodermester Jul. Sørensen, Lillegaard pr. Aaby Rønne	1	»
N. Hansen, Clausholm, Randers	1	»
Christian Lilleøre, Lemvig	1	»
Kristine Mejer, Hølleskov pr. Toftlund, Slesvig.	1	»
Snedkersvend Hans P. Jeppesen, Otterup, Nordfyn	»	75
Forstander Jørgensen, Fredericia	5	»
Overklitfoged A. Poulsen, Lemvig	5	»
Skræddersvend Nikolajsen, Hjørring	»	50
Syjomfru Johanne Nielsen	»	25
do. Ottilie Jakobsen	»	25
	75	75

Jens Berthelsen, der har staaet i Skomagerlære her i Byen, har i sidste Maaned aflagt Svendeprøve. Han har for Tiden Arbejde hos Skomagermester Villien.

Marius Bondesen har anmodet os om gennem »Effata« at sende alle gode Venner og Kammerater en venlig Hilsen. Denne Hilsen skulde allerede have været bragt i sidste Nr., men blev da glemt.

Anna Pedersen (Fredericia-Instituttet) skriver i et Brev, at hun tænker ofte paa Efterskolen og længes efter Fredericia. Det Haandarbejde, som hun begyndte paa den Gang, er nu snart færdigt.

Thomine Nikolajsen (Fredericia-Instituttet) besøgte Fredericia i Begyndelsen af November.

Karl Sørensen (Fred.-Inst.), Snedkersvend i Fredericia, har aflagt et lille Besøg i Nyborg.

Metha Nielsen (Nyb Sk.) fra Ribe har i et Aar opholdt sig i Nyborg hos sine tidligere Plejeforældre. Hun er nu vendt hjem til sine Forældre i Ribe.

Indvielsen af Alderdomshjemmet overværedes af Forstanderne Jørgensen fra Fredericia og Forchhammer fra Nyborg.

I Begyndelsen af Juli fejrede Døvstummeforeningen i Slesvig og Holsten sin Aarsfest i Byen Slesvig, hvor et Par Hundrede Medlemmer, trods det daarlige Vejr, havde indfundet sig. Foreningen ejer nu en Formue af omtrent 128,000 Kr.

Den fjerde tyske Døvstummekongres afholdes i Pinsen næste Aar i Stuttgart. Den forberedende Komite minder allerede nu de forskellige Foreninger om at arbejde paa en stærk Tilslutning.

Marie Vest fra Silkeborg (konf. fra Nyborg) skriver, at hun har haft megen Gavn og Glæde af sit Ophold paa Efterskolen i Sommer.

Bryllup. Margrethe Nielsen af Odense (Baldersg. holdt den 4de Novbr. Bryllup med Snedker C. D. Rasmussen (Københ. Inst.). De nygifte eje selv Hus i Aastrup ved Faaborg.

Karen Marie Larsen (Baldersg.), Syerske paa Døvstummeskolen i Nyborg, deltog blandt andre i Bryllupsfesten.

Til Optagelse i de finske Døvstummeskoler er der i Aar anmeldt 207 døvst. Børn, men der er kun Plads til 105, Resten kan ikke modtages.

I Paris har man ved National-Døvstummeinstitutet indrettet en Afdeling for »Børnehave«, der optager døvstumme Børn fra 6 Aars Alderen. Skal en Pogeskole eller »Børnehave« for døvstumme imidlertid gøre Nytte, saa mene vi rigtig nok, at man maa tage imod de døvstumme Børn paa et endnu tidligere Tidspunkt af deres Liv — allerede i 3—4 Aars Alderen.

Døvstummeinstitutet i Slesvig kan i Maj Maaned næste Aar fejre 100aarsdagen for sin Oprettelse. Direktør Engelke er i den Anledning i Færd med at udarbejde et Festskrift, der skal indeholde Institutets Historie i de forløbne 100 Aar.

Lærerne ved Døvstummeskolerne i den nordvestlige Del af Tyskland have sluttet sig sammen i en Forening, der afholdt det første Møde i Hamborg Mandag den 10de Oktober. Efter et Foredrag over Emnet: »Anstalternes Stilling til de konfirmerede Elever«, vedtoges følgende Resolution: »Nordvesttysklands forsamlede Døvstummelærere erklære, at de ligesom tidligere betragte det som Anstalternes Opgave at drage Omsorg for og føre Tilsyn med de konfirmerede Elever«.

Det glæder os, at man ogsaa der deler vor Anskuelse, at det netop er Anstalternes Forstandere og Lærere, der bedst kunne tage sig af de voksne døvstumme. Ingen kender dem som disse, og de ere derfor ogsaa allerbedst i Stand til at vejlede og hjælpe dem.

Ufornuftig Opdragelse. Fra Finland fortælles om en lille døvstum Elev, 11 Aar gl., der før sin Optagelse, nu 1 Aar, aldrig har faaet anden Føde end Mælk. At det stakkels Barn er meget svagt og kraftesløst, siger sig selv. Tænderne, som aldrig have tygget nogen fast Føde, sidde helt løse i Munden. Paa Skolen maatte man begynde med at »vænne Barnet fra«, ligesom man gør ved ganske smaa Børn.

Redaktionen bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden"

Nr. 8 | December 1893. | 6 Aarg.

Julestjernen.

Atter staar den kære Jul — Vinterens bedste Tid — for Døren. I alle smaa Børns Hjerter røre sig Juleformemmelser og Længsler efter det store Øjeblik, da Dørene paa Festaftenen skulle aabnes for dem til Juletræet med de mange smaa Julelys, med Stjernen i Toppen, med Gaver til dem allesammen. Hvor straaler ikke allerede nu al denne Herlighed for deres smaa Øjne. Ja, Julen er *Børnenes* Fest først og fremmest. Du har sikkert ikke glemt, hvor glad du var i din Barndom, naar det var Jul. Men ogsaa vi, som nu ere blevne voksne, bør glæde os som Børnene til Julen; thi vi have jo lært at forstaa, at Julen har en dybere Betydning for os end den, der bringer Jubel i de smaa Børns Hjerter. Vi have jo lært at forstaa, at Jesus blev født Julenat, *for at vi skulde blive Guds Børn paany*, som Adam og Eva vare det, før Synden med alle dens uhyggelige Følger kom ind i Verden. For os vil snart Juleklokkerne kime til Fest i Guds Hus, hvor vi atter skulle høre det glade Julebudskab om *Gud Faders Kærlighed* til syndige Mennesker, en Kærlighed saa stor, at han endog sendte os sin enbaarne Søn og lod *ham* lide den Straf, som *vi* havde fortjent, for at vi, naar vi tro paa ham, *ikke skulle fortabes, men have et evigt Liv* i Samfund med ham.

Naar vi se Stjernen straale fra Juletræets Top, saa gaa vore Tanker jo nok tilbage til, hvad vi i vor Barndom lærte om Stjernen, der viste de vise Mænd fra Østerland Vejen til Jesus. Og dette er godt; thi Fortællingen herom kan netop hjælpe os til at forstaa, hvorledes *ogsaa vi kunne finde Jesus.* Jeg vil derfor ganske kort søge at opfriske denne Fortælling i din Erindring, for derefter at vise dig, hvad du kan lære af den.

Man mener, at disse vise Mænd vare tre hedenske Konger ved Navn Kaspar, Melchior og Balthazar. De havde en Gang læst eller hørt noget om, at naar der pludselig viste sig en ny klar Stjerne paa Himlen, saa skulde der fødes en meget mægtig Konge paa Jorden. Da de saa en Nat opdagede en stor og klar Stjerne, som de aldrig før havde set, kom de til at huske paa, hvad de en Gang havde læst eller hørt derom. De vilde nu gerne se den nyfødte mægtige Konge og tilbede ham; men de vidste ikke, hvor han var født. De besluttede da at gaa efter Stjernen, og du husker nu nok, at Stjernen viste dem Vej til Bethlehem, hvor de fandt den nyfødte Konge i en Stald, kastede sig paa Knæ for ham og tilbade ham. Du ved ligeledes godt, at den nyfødte mægtige Konge var *vor Herre og Frelser, Jesus Kristus.*

I en af vore mange smukke Julesalmer staar der:

Stjernen ledte vise Mænd
til vor Herre Kristus hen;
vi har og en Ledestjerne,
og naar vi den følge gerne,
komme vi til Jesus Krist.

Denne Stjerne lys og mild,
som kan aldrig lede vild,
er hans Guddomsord det klare,
som han os lod aabenbare
til at lyse for vor Fod.

Den Stjerne, der skal vise dig og mig Vejen til Jesus, er *Guds Ord*, som vi have i den hellige Skrift: *Bibelen* Guds Ord, som er talt til os ved Guds enbaarne Søn, vor Frelser Jesus Kristus, skal være for os *som en Lygte for vor Fod, som et Lys paa vor Sti.* I din Skoletid lærte du derfor Guds Ord at kende; dine Lærere og Lærerinder have søgt at give dig Kærlighed til Guds Ord, for at du ogsaa nu, da din Skoletid er forbi, maa *føle Trang til at læse dette og leve efter det.* Gør du dette, *da er du paa Vejen, som fører til Jesus,* og du vil finde ham lige saa vist, som Vismændene, der gik efter Stjernen, fandt ham. Men ved Vejen ligger der Røvere, som lure paa dig for at overfalde dig og føre dig ind paa *andre Veje,* ad hvilke du *aldrig* vil komme til Jesus. Din egen syndige Lyst, onde Mennesker og Djævelen selv ere saadanne Røvere. Pas derfor godt paa! Guds Ord skal sige dig, hvad du maa gøre, og

hvad du ikke maa gøre for at blive paa Vejen, som fører til Jesus. Hver Gang, du falder i Fristelse og synder mod Gud, er du paa gale Veje. Men er du faret vild fra den rette Vej, saa husk paa, at *af dig selv* kan du *ikke* finde den igen. Du maa have *Hjælp fra Gud.* Gennem Anger over din Synd og Bøn til Gud om Forladelse derfor kan du hente denne Hjælp ned fra Himlen. Jesus vil saa gerne være den barmhjertige Samaritan for dig, som aandelig talt er kommen til at ligne den ulykkelige Mand i Lignelsen. Han vil saa gerne atter føre dig ind paa den Vej, hvorover Guds Ord lyser som en Stjerne, — *Vejen, som fører til Himlen.*

Læs derfor flittigt i Guds Ord, gem det i dit Hjerte og lev dit Liv efter det hver Dag, da er du et *Guds Barn*; thi Jesus har sagt: *Salige ere de, som høre Guds Ord og bevare det.*

Og naar Stjernen fra Juletræets Top paa Festaftenen funkler i dit Øje, da lad den minde dig om, hvad jeg her af din Børnelærdom har bragt frem i din Erindring. Luk dit Hjerte op for Frelseren og bed ham om altid at lade sit Ord lyse for dig paa din Livsvej, som Stjernen lyste for Vismændene paa deres Vej til Bethlehem.

Med disse Ord vil jeg saa ønske dig en rigtig glad og velsignet Jul. —

Fredericia, den 6te December 1898.

Ludvig Polke.

St. Petersborg.

(Af. A. Hansen.)

(Forts.)

Gaar man ned til Nevakajerne eller de store Granitbolværker langs Floden, vil man overalt se Liv og Travlhed. Her komme Dampskibe og Sejlskibe i massevis for at losse og lade. Her findes ogsaa et stort Orlogsværft, der med sine mange Værksteder og Magasiner udgør et helt stort Kvarter. Frem og tilbage paa Floden ile talrige Passagerbaade, medens Slæbedampere langsomt komme pustende frem med flere store Pramme (Lægtere) paa Slæb. Mange af disse Lægtere komme langt, langt inde fra det store Rusland, lastede med Korn og Træ, der enten her eller i Forhavnen, Kronstadt, skal losses over i Skibe for at føres længere ud i den vide Verden. Og ude fra Kronstadt kommer den ene store Lægter her ind efter den anden, tungt lastede med Kul eller ogsaa andre Varer.

Det er oftest et trist eller slidfuldt Liv, de fattige Pramfolk og Havnearbejdere føre, især ude i Kronstadt. Om Foraaret forlade de det fattige Hjem med Kone og Børn der langt inde fra Landet og rejse saa her ud til Havnebyen for at tjene lidt Skillinger, skønt Lønnen kan være lille nok og Arbejdstiden lang. De kunne tjene fra $1-1^1/_2$ Rubel om Dagen (2—3 Kr.), saa hænges der godt i fra tidlig om Morgenen til sent om Aftenen. Ofte er der meget varmt om Sommeren, og Kulstøvet staar som en Sky hen over den lange og tætte Række af Dampere, der ligge Side om Side, pakkede sammen ude i Havnen, de Hundreder af Dampspil paa Skibene gøre en Støj. som Torden.

Arbejdet gaar fra Haanden, enten det er Søndag eller det er Søgnedag. Nogle Penge kan den nøjsomme Russer nok spare sammen; thi det koster ham ikke meget at leve. Nogle Skiver tørt Brød med en Sild til eller med en raa Agurk og saa en Drik Vand, det er hele Maaltidet. og Seng behøver han ikke, det kender han ikke til, heller ikke hjemme i den fattige Hytte paa Landet. Han kan sove lige saa sødt paa en Stabel Brædder eller endog paa Fortovets Fliser eller Gadens Brosten, som andre sove paa Fjedermadras i bløde Dundyner. Naar de ikke arbejde, saa sove de, spredte mellem Kasser og Tønder og Brændestabler o. s. v. Ja ogsaa Droskekuskene inde i St. Petersborg forstaa at faa sig en lille Skraber uden mange Vanskeligheder, med Armene over Kors og Hovedet hængende helt ned paa Brystet sidder han oppe paa Bukken og sover søde ligt, indtil nogen kommer og hyrer ham; navnlig i den varme Middagstid kan man finde Skarer af slumrende Kuske.

I denne Forbindelse skal jeg sige et Par fordelagtige Ord om Droskekuskene i deres lange blaa Kofter, der mere ligne en Kjole: De køre godt, og de holde udmærkede Heste. Af Sted gaar det hen ad Gadernes Træbrolægning i susende Fart. Mindre rosværdigt er det, at de gerne ville snyde Folk, især fremmede; de have nemlig ikke faste Takster og forlange derfor ofte 2—3 Gange saa meget for at køre, som de egentlig bør have, det er aldeles nødvendigt først at aftale Prisen.

Det er interessant at gaa hen paa et af de store Markeder og betragte Livet der. Et saadant Marked bestaar ofte af flere Hundrede Handelsboder, samlede som en lille By inde i den store Stad. Ind mellem disse Boder eller Bazarer, som de ogsaa kaldes, gaa Gader og Stræder paa kryds og tværs. I nogle Gader sælges kun Guld- og Sølvsmeddearbejde, i andre kun Fodtøj, i andre Møbler, i atter andre Spejle og Glassager, og i andre igen kun Pelsvarer eller Manufakturvarer. Taget er bygget ud, saa at Køberne gaa inde i Buegange og kunne bese Tingene uden at generes af Regn eller stegende Solhede.

Paa ét stort Marked findes kun brugte Sager i alle Bazarerne, gamle Møbler, brugte Klæder, gamle Bøger og Billeder, revnet Porcellæn og hullede Støvler og Sko o. s. v. o. s. v., ogsaa dette Marked har sin Tiltrækning, og mange komme for at finde sjældne Sager til billige Priser.

Naar man færdes omkring i Byen, lægger man uvilkaarlig Mærke til, at Husene ere store i deres Udstrækning, men egentlig noget tunge og klodsede. Dette gælder ogsaa de fleste af de talrige Paladser, der er nemlig en anselig Mængde storfyrstelige Palæer omkring i St. Petersborg.

Der findes store, uhyre store, offentlige Bygninger, Biblioteker, Samlinger o. s. v.; men heller ikke de synes særlig smukke, derimod se de overordentlig solide ud. De mange kostbare Mindesmærker omkring paa de store Pladser, hvoraf der findes mange, eller i Byens offentlige Parker og Haveanlæg, vidner ogsaa om, at det ikke er en sparsommelig Rigsdag, der bevilger Penge; men det er en mægtig Czar, der griber ned i Pengekassen og siger: stort og flot skal Mindesmærket over den afdøde være, her er Penge nok! Hvad siger man t. Eks. om, at til et Mindesmærke, Aleksandersøjlen, er der i Finlands Fjælde hugget én stor, rød Granitsten ud, der er 7 Al. i Gennemsnit og over 40 Al. lang. Den blev saa

blev saa ført til Rusland og staar nu paa en høj Broncesokkel foran det kejserlige Palads, Vinterpaladset.

Dette Indtryk bliver ligesom bekræftet, naar man ser paa de offentlige Bygninger; stort og solidt skal det være, selv om det maaske er kostbart. Kejserriget er stort, det tæller mange Millioner Sjæle. Selv om det kun er nogle Kopek'er eller Rubler, der svares i Skat ude fra de fattige Bønder, saa bliver det dog til en mægtig Pengeflod, naar de mange, mange Tusinde smaa Bække tilsidst samles i Statskassen.

Ruslands Befolkning omfatter mange forskellige Folkeslag. Russerne udgør Hovedmængden, men der bor baade Grækere, Armeniere, Jøder, Zigeunere, Finner og Lapper, Kirgisere, Tartarer, og hvad de nu hedde de mange Folkeracer i det store Czarrige, der strækker sig fra Ishavets øde, ubebyggede Kyster ned til Persiens smilende Grænser, fra Østersøen til Kinas og Japans Kyster. Til Hovedstaden komme Folk fra alle Egne, derfor træffer man ogsaa mange Slags Ansigter, mange Slags Dragter, man faar Indtrykket af, at her støde Evropa og Asien sammen.

Det russiske Sprog lyder ganske smukt; jeg havde Lejlighed til at overvære en Teaterforestilling, men forstod ikke et Ord af det hele og befandt mig altsaa i samme Omstændighed, som naar en døvstum gaar i Teatret herhjemme; thi han kan jo heller ikke forstaa, hvad der bliver sagt paa Scenen. Det morede mig derfor at erfare, at man dog kan følge Meningen i Stykket, selv om man ikke forstaar et Ord af det hele.

Naar man færdes omkring derovre i Rusland, saa føler man tidt Besvær af, at man ikke kan Russisk. Ikke alene udtale Russerne Ordene anderledes end vi, men de skrive dem med et andet Slags Bogstaver, end vi bruge. Har man ikke lært Russisk, kan man ikke læse Gadenavnene; man kan ikke læse paa Sporvognene, hvortil de køre o. s. v. En Del af Bogstaverne er dog de samme som vore, men de betyde noget helt andet hos dem. Vort H betyder hos dem N, vort B betyder hos dem V og vort P. hos demR, Y betyder U, et omvendt R udtale de som »ja« o. s. v. II kaldes P, et omvendt N for I, III er sch.

De bruge ogsaa en Del af de gamle græske Bogstaver. Jeg skal her meddele, hvordan Russerne udtale Ordene en, to, tre o. s. v. til ti, men maa skrive det med vore egne Bogstaver, da man ikke i vore Bogtrykkerier have alle de russiske Bogstavtegn.

En: adinn, to: dva, tre: tri, fire: tschetire, fem: pjate, seks: scheste, syv: semm, otte: vossem, ni: devjote, ti: dessjate. Søndag kalde de for: wasskressenje, Mandag: panedelnick, Tirsdag: ftornick, Onsdag: ssreda, Torsdag: tschetverk, Fredag: pjatnitsa og Lørdag: ssubbota.

Nu maa vi altsaa huske paa, at paa Russisk ere disse Ord skrevne med helt andre Bogstaver end de, jeg her har skrevet dem om med, saa det vil ikke være nogen let Sag at lære det russiske Sprog i en kort Tid, selv om det var morsomt at kunne det.

Naar man rejser bort fra Rusland, saa er det, som om man havde kigget lidt ind i en anden Verdensdel; thi selv om den vigtigste Del af det hører med til Evropa, saa er det i saa mange Retninger forskelligt fra Vestevropa.

Et Juleæventyr.

(Fra Fransk ved N. Hansen.)

Der var en Gang en lille Pige, som hed Louba. Skønt hun levede i den glade Barnealder, kendte hun dog kun Livet som noget ondt. Smerte og Sorg havde allerede banket paa hendes stakkels lille Hjerte.

Hendes Moder var borte. Den lille Pige huskede hende kun svagt som en god Engel med Hænderne fulde af Legetøj og Honningkager. Nu var hun borte. Hun kunde huske, at nogle sorte Mænd havde baaret hende bort i noget, som lignede en stor, sort Kasse.

Faderen giftede sig igen, men døde senere.

Og nu var der kun den onde Stedmoder hjemme, som skændte paa hende og slog hende, som misundte hende det daglige Brød, der rigtig nok kun bestod af daarlige Brødskorper.

Det værste var dog, at de to andre Smaapiger (hendes Halvsøstre), der vare klædte paa som smaa Prinsesser, foragtede hende og saarede hendes voksende Stolthed.

Det var Juledag.

Det begyndte at blive mørkt, og Stjernerne tændtes paa Himlen.

Louba følte sig saa ulykkelig og sagde til sig selv: »Var det ikke paa denne Dag, det lille Jesusbarn kom til Jorden for at trøste alle smaa, ulykkelige Børn og fylde dem med Glæde? Jeg vil drage bort over Marker og Sletter, indtil jeg finder Gudsbarnet.«

Og tillidsfuld gav den lille Pfge sig paa Vej.

Det sneede stærkt.

Det var, som om Tusinder af Turtelduer lode deres hvide Fjer falde for at lægge sig som et hvidt Tæppe over Vejen, hvor den lille Pige satte sine Spor.

De store, bladløse Træer bredte deres Arme ud mod den vandrende Pige, der fortalte dem sin Hjerteangst, alt imedens hun vedblev at gaa og gaa.

Natten blev mørkere og mørkere.

En Storm rejste sig.

Byen laa allerede langt bag ved hende, og de store Sletter laa hvide foran hende, som om de vare oversvømmede af Mælk. Ak Mælk, den lille Stakkel vilde gerne have haft, at det var Mælk; thi Sulten begyndte at pine hende.

Men denne Mælk, som var udbredt paa de øde Veje, var isnende Mælk.

Den lille gik videre og tænkte: »Jeg vil vist snart møde Jesusbarnet nu.«

Kulden bed.

Hendes tynde Klæder flagrede i Stormen, der havde løst hendes smukke, straagule Haar.

I Stjernernes kolde Lys lignede den slumrende Snemark et stort Liglagen.

»Ak, at jeg skal gaa længere endnu for at finde den kære Jesus,« klynkede den lille grædende, thi hun begyndte at blive bange.

Fantastiske, smukke Billeder saa hun for sig gennem Taarer, idet hun søvndrukken og udmattet gik videre.

Omridset af Skove tegnede sig i Horisonten, Granskove, der lignede sovende Spøgelser. Og Ekkoet lignede Ulvenes Suk fra den kolde, mørke Højskov.

Louba kom hen til en korsdannet Vejviser. Da hun var træt, satte hun sig ned i Sneen og støttede sit vaklende Hoved mod det symbolske Træ.

»Se mig,« sang en dejlig Stemme i hendes Øre.

Barnet slog Øjnene op og saa Jesus ved Siden af sig, saadan som hun altid havde forestillet sig ham: straalende af øm Godhed med dejlige Øjne, hvori Kærlighedens Taarer skinnede.

I det samme forsvandt Mørket, og et varmt Lysskær omgav den lille Pige. Al Sneen paa Marken var forvandlet til dejligt, skinnende Marmor. De hvide Veje tegnede sig mod Himlen som herlige Søjlerækker.

Det var Jesu Slot, som Louba langsomt skred ind i.

Det var, som om alt genlød af Musik, og som om alt var opfyldt af ublandet Lykke.

Og Korstræet, hvorpaa Barnets trætte Hoved hvilede, blev til et altid grønt Juletræ, behængt med dejlige Ting og med meget dejligere Legetøj end det, som Kongebørn have.

Hendes fattige Pjalter, der flagrede i den kolde Blæst, forvandledes til en dejlig hvid Klædning, som var overdrysset med Sølv, det var Sneen, der blidt og kærtegnende lagde sig paa hende, ligesom naar Moderens Hænder før kærtegnede (klappede) hende.

Næste Dag fandt Bønderne den lille liggende død ved Foden af Vejviserkorset. Hun laa saa smukt med det opløste, straagule Haar — hun lignede en sovende.

Nu havde hun fundet Jesusbarnet.

Rejsebreve.

Nr. 2. (J. M.)

Har man opholdt sig i Berlin nogen Tid, faar man snart det Indtryk, at det ret er en pragtfuld Hovedstad for et stort og mægtigt Rige. De ældre Bydele ere til Dels ombyggede, og ligesom de nyere Dele, ere de stilfulde og kunstnerisk opførte.

Her i Berlin er der en god Skole for Bygningshaandværkere og Arkitekter. Hvad jeg saa der, overgik alt, hvad jeg tidligere har set. Man beundrer den gode Smag og Arbejdets udmærkede Udførelse.

Selvfølgelig har en By som Berlin en utallig Mængde Seværdigheder. Musæerne ere meget store, og alt er ordnet mønsterværdigt. Særligt: Altes und neues Museum, Etnografisk, Postmuseum, Gewerbemuseum og flere andre fortjener at ses, foruden Tøjhuset. Her træffer man fuldt op af erobrede Kanoner, Geværer og andre Vaaben, særligt er det Franskmændene, der ere repræsenterede, men vi ere desværre ogsaa repræsenterede ved en Del Faner og Vaaben fra Dybbøl og Als. I den store, smukke Ruhmesal ser man en Række smukke Malerier, der gengive Tysklands vigtigste Sejre, deriblandt Stormen paa Dybbøl den 18de April 1864.

Berlins zoologiske Have er meget stor og righoldig. Her saa jeg en Del Nyheder, f. Eks. 2 Giraffer, 2 Flodheste, St. Bernhardshunde, evropæiske Bisonokser og mange sjeldne Gnuer og Gazeller fra Sydafrika. Ligeledes er det store Akvarium interessant. Her var der en Brilleslange og andre Giftslanger, Fugleedderkopper, Blæksprutter, Rokker, Hajer og andre Sødyr foruden Krokodiller og Skildpadder.

En Dag tog jeg med Jærnbanen til Potsdam, det er 3 Mil fra Berlin. Her residerer Kejseren i Reglen i det nye Palads, der er meget kostbart bygget; desuden findes en Række ældre Slotte og Palæer. Jeg besøgte »Sans-souci«, der er opført af Frederik den store. Slottet selv var temmelig lille, men Parken og Haven omkring vare uforlignelig smukke med den dejlige Udsigt. Desværre var Vejret ikke saa godt, saa jeg fik set alt. Potsdam selv er en livlig By med over 50,000 Indvaanere og stor Garnison af Gardetropper.

Efter 8 Dages Ophold i Berlin rejste jeg videre til Dresden. De Landskaber, man gennemfarer her, ere lige som Nord for Berlin flade eller bølgeformede med store fælledlignende Marker, der afveksle med sandede Strækninger og Fyrreskove, men uden videre Interesse; de ligne ofte de hjemlige Egne, først nede i Saksen ser man noget nyt, det er de talrige Vinhaver, som ligge paa Sydsiden af Bakkerne for at faa al Solens Varme.

Saa naaede vi endelig Dresden, en Drager fik Adressen paa et Gæstgiversted, og saa gik det i en Fart til mit Logis i »Stadt Meissen«, hvor jeg blev budt velkommen af den gemytlige Vært.

Det var et morsomt, gammelt Hus med murede Svalegange mod Gaarden. Men her var godt og billigt.

Dresden gennemskæres af Elben, og nede ved Floden var der mange smukke Partier, gamle og nye Broer, Terrasser og Promenader. Dresden har flere smukke gamle Kirker og Slotte. Den vigtigste Seværdighed er dog det store Malerigalleri, der indeholder mange af de kostbareste og sjeldneste Malerier af Fortidens Kunstnere.

Jeg besøgte ligeledes Gewerbe- eller Kunstindustrimusæet, der dog ikke har saa megen Interesse, naar man lige har set Berlin.

Da jeg havde Adressen paa Formanden og Stifteren af Døvstummeforeningen »Hephata«, gik jeg derud en Eftermiddag. Jeg blev forundret, da jeg saa, det var i et saa fint Hus, men endnu mere blev jeg forbavset, da jeg blev modtaget af en pæn ældre Herre, der lignede en pensioneret Officer eller Embedsmand, og vist ind i en elegant Salon, fuld af Kunstsager og kostbare Møbler. Hr. Hötzeld, det var hans Navn, tog meget venligt imod mig. Han fortalte, at han var Enkemand uden Børn, Lærer i Tegning ved Døvstummeinstituttet og Ridder af Albrechtsordenen. Han han havde 7 Værelser og gav 1150 Rmk. i Husleje, saa jeg tror, han var en rig Mands Søn, for hele Huset var saa elegant udstyret.

Dette Besøg havde særlig Interesse for mig, for jeg har aldrig set en døvstum leve under saa gode Vilkaar, ligesom ogsaa hans hele Væsen havde et meget værdigt Præg. Vi havde en længere Samtale, og han gjorde et meget godt Indtryk paa mig.

Hans Hustru, som ogsaa var døvstum, døde for nogle faa Aar siden. Nu lever han alene med sin lille Hund og lader en Dame styre Huset.

Efter 3 Dages Ophold rejste jeg en Morgen med Dampskibet op ad Elben til Bodenbach i Bøhmen.

Da vi havde sejlet et Par Timer, naaede vi det saksiske Schweiz. Her var der mange Naturskønheder, lodrette Sandstensklipper i alle mulige Former, der undertiden lignede Ruiner, snart Kæmpemure, det var et nydeligt Syn at se disse 6—800 Fod høje Klipper rejse sig mod Himlen, bevoksede med Træer og grønt, hvor det kunde sidde.

Da vi nærmede os Bøhmens Grænse, fik vi nogle Toldbetjente om Bord, der skulde undersøge vor Bagage, da det er strengt forbudt at indføre Tobak og Cigarer. Uden Angivelse maa man kun have 10 Cigarer med hos sig. Kl. 5 naaede vi Bodenbach, og her gik jeg i Land for at rejse videre til Prag med Banen.

Men det gik nu ikke saa let. Da Toget efter en

Times Ventetid kom, vilde man ikke give mig Lov til at følge med, da min Billet var til Nordvestbaneselskabets Linje, og dette var Statsbane. Jeg fik dog efter en Del Vrøvl Lov til at følge med til Aussig $^3/_4$ Times Kørsel, men her blev jeg heldt ud og fik det Raad at tage den med Ro og blive der om Natten.

Næste Morgen rejste jeg videre til Prag, som jeg naaede Kl. 5 Eftermiddag. Her maatte jeg for første Gang søge et rigtigt Hotel, men det var ikke saa dyrt, og Kosten var god.

I Prag er det ikke saa nemt at finde sig til Rette, da alle Gadenavne, Skilte og Plakater ere paa Bøhmisk, et Sprog, der er ganske ulæseligt for en fremmed, saa det nytter ikke, at man har en Vejviser med, naar Navnene i den ere paa tysk. Bøhmerne elske deres Sprog og hade det tyske.

I Prag er der talrige Fortidsminder, som den store Karlsbro over Isar, Kongeborgen oppe paa Bjærget og mange Monumenter rundt om i Staden. Jeg var oppe ved Kongeborgen og havde her en dejlig Udsigt over hele Staden. Jeg besøgte derpaa Jødekvarteret, hvor Handelen var i fuld Gang i de af al Slags Roderi og Skrammel fyldte ildelugtende Butikker. Senere paa Dagen — det var en Søndag —, da jeg sad i en Kaffé, gjorde jeg tilfældig Bekendtskab med en ung døvstum Juveler. Vi kom snart i Samtale paa Tysk, og han foreslog mig at tage med ud til Bellevue og se Udstillingen. Det gjorde vi ogsaa og morede os godt om Aftenen, for der var al Slags Forlystelser og Gøgl derude med Dans og Illumination.

Næste Morgen rejste jeg videre til Wien.

Det fjerde nord. Abnormskolemøde.

(Forts.)

Døvstumme-Sektionen.

Forstander Hagstrøm, Hernøsand, holdt Foredrag om:

Undervisning i Husholdning for kvindelige døvstumme.

Naar en Afgangsklasse af døvstumme Elever havde bestaaet den sidste Eksamen, kom Spørgsmaalet: Hvad skal der blive af disse Børn? Lykkelige ere de, der have gode Hjem, men desværre have mange døvstumme saa daarlige Hjem, at de derfra ingen Støtte kunne hente. Drengene, der have lært et Haandværk, ere ikke værst stillede, anderledes forholder det sig med Pigerne, der kun have lært at sy, strikke og væve; thi hvor langt komme de med det? Mange af Pigerne anbringes da ogsaa omsider paa en Fabrik, hvor de baade i sanitær og sædelig Henseende ere udsatte. Taleren troede, det vilde være til stor Nytte, hvis Skolerne lagde større Vægt paa huslige Sysler; thi derved bleve Pigerne uddannede til dygtige Tjenestekvinder. Der burde lægges Vægt paa Uddannelse i Madlavning, Strygning og Vadsk. Ved Døvstummeskolen i Lund findes en Husholdningsskole. Taleren troede, at det var heldigere, at der lagdes mere Vægt herpaa end paa kvindelig Sløjd. Mange vilde holdes oppe i Livet, medens de nu paa forskellig Vis gik under. Det hænder ogsaa, at to døvstumme gifte sig med hinanden, og de ville erfare Nytten af at have lært noget i den nævnte Retning.

Taleren stillede følgende Resolution:

Sektionen udtaler Ønskeligheden af, at praktiske Husholdningskursus for Pigerne paa Døvstummeskolerne oprettes i de 2 a 3 sidste Aar, Pigerne ere paa Skolen.

Saavel fra dansk som svensk Side gjordes der opmærksom paa, at man havde gjort Forsøg i den af Indlederen omtalte Retning.

Forstander Jørgensen (Fredericia) gjorde saaledes opmærksom paa, at med Begyndelsen af næste Skoleaar vilde de kvindelige Elever i Fredericia Instituttets to øverste Klasser faa Lejlighed til en Gang om Ugen at øve sig hjemme i Plejehjemmene i Madlavning og huslige Sysler. Instituttets Plejemødre skulde føre Tilsyn med, at Tiden anvendtes paa bedste Maade og til størst Nytte for Eleverne.

Direktør Zottermann vilde have, at Undervisningen særlig tog Sigte paa en Arbejdsundervisning i Fattigmands Hjem. Holde Klæderne rene, lappe og stoppe er af saa stor Vigtighed for Pigens Fremtid, at der maatte ydes denne Undervisning den allerstørste Opmærksomhed.

Det vedtoges at lade de faldne Udtalelser være Svar paa Resolutionen.

Spørgsmaalet om

Døvstummeskolens Stilling til de afgaaede Elever

indledes af Forstander Flodin, Lund.

Taleren havde opkastet det Spørgsmaal: Paa hvad Maade maa Søndagsgudstjenesten bedst forrettes indenfor Døvstummeskolen, for at den kan blive til størst Nytte og Velsignelse.

Taleren holdt for, at de tre øverste Klasser samledes til Fællesgudstjeneste og de tre nederste klassevis til Andagt.

Forstander, Pastor Hejberg bemærkede, at det var nødvendigt at arbejde med et Ideal for Øje, selv om man vidste, at man ikke naaede Idealet. Den foregaaende Taler havde behandlet Børnenes praktiske Gudsforhold. Men man kunde da spørge, om de abnorme vare ligestillede med de normale Børn ved Konfirmationstiden. Vi kunde trøste os med, at Gud var en Gud ogsaa for de abnorme; men Ordet lød jo: Gører alle Folk til mine Disciple. Det Ord havde den offentlige Gudstjeneste taget op; men de Børn, der udsendes fra Døvstummeskolen, stode de nu i Menigheden som én af os? Præsten har en Virksomhed udadtil i Menigheden overfor det enkelte Menighedsmedlem. Den døvstumme kræver derfor Imødekommenhed, naar det gjaldt om at vejlede, trøste og hjælpe. Dette var ogsaa udtalt paa Mødets første Dag. Præsten har en Gerning i Guds Hus, men have de døvstumme det rette Udbytte her? Nej, de staa her ogsaa som de abnorme. I Broderlandene havde man indrettet en særlig Gudstjeneste for de døvstumme. Tanken om at gøre noget lignende her var 7 Aar gammel, men det var blevet ved Tanken, fordi der ikke var Enighed.

Man mente, at mange af de døvstumme, der indsendtes, til Anstalterne vare til Dels normale, men man havde set, at der kun var naaet et relativt Gode, og derfor maatte man kunne blive enige om at indrette en Gudstjeneste for døvstumme her i Landet. Men der blev Dissens om at realisere Sagen.

Taleren ønskede mest en fælles Præst for de døvstumme her som i Norge; Præsten maatte bruge Tegnsproget; thi for den døvstumme var Tegnsproget det levende Ord. Talte man med Munden, blev der Usikkerhed i Aflæsningen, men taltes der ved Tegn, gik intet Ord

tabt. I Evighedsspørgsmaalet var det ligegyldigt, hvorledes det skete, blot det skete, at Folk kom til Herren. Naar der kommer et døvstumt Brudepar, hvoraf den ene er oplært efter Tale- og den anden efter Tegnmetoden, da skal de døvstummes Præst vise dem bort, og de maa gaa til en anden Præst, som kun mangelfuldt forstaas af dem. Det tyder paa Nervøsitet over for Tegnsproget. Men kan man ikke nøjes med én Præst, lad os saa faa to, en for de umælende og en for de talende døve. Er der et Omraade, paa hvilket man skal tillægge den døvstummes Mening nogen Betydning, er det i hans Evighedssag. Der er en levende Trang til at berede Gudstjeneste for den døvstumme, og vi maa bruge ethvert Middel og derfor ikke være bange for Tegnsproget, blot at Maalet naas. Taleren anbefalede, at Sagen førtes frem, for ham var det en Umulighed, og han talte ganske upersonligt (Kr. Dbl.)

Forstander Jørgensen var som Lærer ved Instituttet i København opdraget i den Anskuelse, at Talemetoden var Humbug, og han troede det selv, indtil han lærte Anstalten i Riehen at kende. Efter 17 Aars Lærervirksomhed kom han paa en Studierejse til gamle Arnold, der var Forstander for den lille Skole i førnævnte By. I den Maaned, han opholdt sig der, lærte han mere, end i de 17 Aar, han havde været ved Instituttet i København. Her i Riehen var en Kærlighed til Børnene og en Kærlighed til Gerningen, som han ikke før havde set Mage til, og ved Siden deraf gik der en dyb Religiøsitet gennem hele Anstalten. Taleren fik da Kærlighed til og Interesse for Talemetoden, og da han atter kom her hjem, var det med den faste Overbevisning, at man ingenlunde burde blive staaende ved Tegnsproget; men at en stor Del af de døvstumme baade kunde og burde oplæres efter Talemetoden. Der er mange, der mene, at det kunstige Tegnsprog er saa let at forstaa og opfatte af de døvstumme; men det er langt fra Tilfældet. Der skal mange Aar til, for at selv de døvstumme forstaa det, og der skal endnu flere Aar til, for at en Lærer bliver en Mester i Tegnsproget.

Paa Skolen i Fredericia holdes hver Søndag for de 3 øverste Klasser en Gudstjeneste, der nærmer sig saa meget som muligt til den normale Gudstjeneste. Det mundtlige Ord kunde meget godt naa ind til Barnets Hjerte og vække dets Følelse; Taleren havde ofte set dem fælde Taarer. I sin Tid, da man talte ved Tegn og atter Tegn, var alligevel Antallet af de Børn, der kunde følge med og fuldt ud forstaa Talen, kun ringe. De, der arbejdede efter Talemetoden, havde den sværeste Gerning; men derfor kunde man dog ikke sige, at de havde mindre Kærlighed til de døvstumme.

Taleren ønskede de døvstumme knyttede til Stedets Præst efter Konfirmationen, og han ønskede, at de døvstumme ikke førtes til København; thi de bleve moralsk fordærvede i Hovedstaden. Dette havde ogsaa Malling-Hansen udtalt paa Tryk. Taleren kunde vel ønske en Rejsepræst for de talende døvstumme, men dette maatte være en Mand, der havde en levende Forstaaelse af, hvad Talemetoden var, og havde Kærlighed til og Tro paa den.

For at Diskussionen om dette Spørgsmaal kunde blive saa fyldig som mulig, skulde Taleren foreløbig indskrænke sig til disse faa Bemærkninger; men han forbeholdt sig paa et senere Tidspunkt at udtale sig nærmere og mere indgaaende om Sagen.

Pastor Hejberg bemærkede, at den Præst, der kunde tale til de døvstumme med Tegnsproget ogsaa plejede at kunne tale til dem med Munden.

Vicepræsidenten, Inspektør, Pastor Østberg, hævdede, at der trængtes til en særlig Gudstjeneste for de voksne døvstumme. Til den Klasse, hvis Sprogformue man kendte, kunde man stige ned, men det vil dog vise sig, at man selv med Umage ikke kunde indrette en Prædiken saaledes, at jo en Del af den gik tabt, endog for de mest begavede Elever. Det er ganske naturligt, thi Blik og Tanke anstrenges saa meget, at der indfinder sig Træthed.

Man maatte meddele de døvstumme Guds Ord paa den Maade, der var dem mest tjenlig. I Skolen kan man holde Metoderne adskilte; men det var ikke muligt ude i Livet. Der trængtes til en særlig Gudstjeneste for de voksne døvstumme, men de burde ogsaa have et Støttepunkt i Sognets Præst. (Kr. Dbl.)

Inspektør Johansen, Fredericia-Instituttet, havde følt sig skuffet ved hele den Maade, hvorpaa dette Spørgsmaal var blevet indledet af Forstander Hejberg. Hele Præste- og Missionsspørgsmaalet var jo ikke noget nyt, tværtimod i mange Lande, f. Eks. i Tyskland, England og Norge, havde man gjort Erfaring paa dette Omraade, og det vilde have været naturligt, om der havde været skaffet et Materiale til Veje, som kunde have tjent som Grundlag for en virkelig saglig Forhandling. Forstander Hejberg havde fremtrukket at røre alene ved Hjertets Strenge; men Ordningen af denne Sag burde ikke fremgaa af et Øjebliks Rørelser og Stemninger, men af en rolig og saglig Overvejelse. Heller ikke er en Appel til svenske og norske Brødre paa sin rette Plads. Den sidste og endelige Afgørelse bør træffes her og af danske Fagmænd alene. Den Ordning man temmelig pludselig havde faaet i Norge, var sikkert kommen ikke faa af de norske Døvstummelærere noget overraskende. Det forekom Taleren, at Indlederen havde understreget sin Kærlighed til de døvstumme saa stærkt, at der ikke blev Plads for andre. Men det skulde siges, og det var næppe ubeskedent at sige, at var der nogen, der havde vist Kærlighed mod de konfirmerede døvstumme og været villige til at støtte dem, da var det Taleskolens Lærere. (Cand. B : Jo, det er ubeskedent.) Ja, saa vilde Taleren være ubeskeden. Dersom Taleren var Præst, vilde han være meget betænkelig ved at sende de døvstumme til Gudstjeneste i Byerne; thi et eneste skabet Faar kunde fordærve hele Flokken. Hvilken Præst turde sige, at hans Ord havde en saadan Magt over dem, at de efter endt Gudstjeneste atter droge rolig hver til sit. Mon ikke daarlige Kammerater og slette Venner baade blandt hørende og døvstumme let kunde føre dem paa Veje, de helst aldrig burde betræde, eller paa Steder, der helst burde være ukendte af dem. Men selv om man kunde undgaa disse Farer, saa var alene det at samle unge Mænd og Kvinder til Møder, hvor de dog for en Del vare overladte til sig selv, ikke uden Fare for dem. Taleren var imod enhver Foranstaltning, der stillede den døvstumme som en Stat i Staten. Der gaves sikkert ikke saa faa Forældre, som gerne saa, at Staten tog hele Forældrepligten fra dem, saa at de alene havde Glæden af at se, hvor godt andre sørgede for deres Børn; men det var efter Talerens Mening et Fejlgreb. Efter Konfirmationen burde de døvstumme unge Mænd og Kvinder henvises til Hjemmets videre Forsorg, kun med den Støtte og Anvisning, der var nødvendig, og der vilde sikkert ingen Anstalt nægte sin Hjælp. Man kunde spørge, om den almindelige Gudstjeneste kunde være dem til Gavn og Velsignelse. Taleren mente ja, og han havde ikke faa Vidnesbyrd derom i Breve fra konfirmerede Elever. Selv om de ikke kunde forstaa og følge Præstens Prædiken, saa var en Time i Guds Hus sammen med Menigheden dem til Opbyggelse. Man kunde kun ønske, at deres Forældre Søndag efter Søndag vilde tage dem med derhen, og man maatte i høj Grad beklage, om det kom dertil, at de døvstumme kun kom i Kirken den enkelte Gang om Aaret, da deres egen Præst kom paa Egnen. I Skotland og Irland var der Foreninger, som særlig toge sig af de konfirmerede døvstumme, Foreninger, der arbejdede

paa lignende Maade som den i Grenaaegnen. Der var ikke nogen særlig Præst, men Præster og Lægfolk toge Gerningen op hver i forskellige Kredse, og det var netop det Maal, Taleskolen stilede efter at naa.

Pastor Valeur, Fredericia, havde, skønt han ikke var Fagmand, konfirmeret døvstumme. Der er altsaa slaaet en Bro mellem de døvstumme og de talende. Taleren beundrede derfor den store Kærlighedsgerning, som gik ud paa at bibringe de døvstumme Talen. Taleren havde endog havt Konfirmander, der kunde aflæse hans Prædiken, skønt han talte meget hurtigt. Han troede, at man begik en stor Synd mod de Børn, der vare oplærte efter Talemetoden, hvis man ansatte en Rejsepræst, der kun betjente sig af Tegnsproget. Man maatte ikke lamme den Betydning, Talemetoden havde for dem, der vare oplærte efter den.

Lærer Lindberg fra »Manilla« ved Stockholm havde ved et Møde i Stockholm faaet den smertelige Oplysning, at Forstanderen i Fredericia havde forbudt afgaaede Elever fra Fredericia-Instituttet at deltage i Gudstjenesten hos Pastor Hejberg. Den der staar i en Kærlighedsgerning over for de armeste, bør ikke optræde saaledes over for en Embedsbroder.

Inspektør Johansen, Fredericia, fandt det baade urigtigt og uheldigt, at Personers Navne droges med ind i Forhandlingen. De Anskuelser, der i denne Sag vare fremkomne fra Taleskolens Side, stode ikke for en enkelt Mands Regning; men de deltes af Taleskolens Lærerpersonale. I hvert Fald følte Taleren sit Medansvar.

(Fortsættes)

Den fuldkomne Kærlighed

af Z. Topelius.

(Tidskrift för döfstumma.)

Lauri Simola og hans Hustru Lisu havde et lille daarligt Hus ude paa Landet. De vare meget fattige. Kejseren skulde have Skat, Kommunen skulde have Skat, og Præsten skulde have Løn; af Resten skulde de leve. De havde tre Børn: To store, lyshaarede Drenge, Lauri og Massi, og en Pige, Lena Lovisa, som var seks Aar gl. Hun var en lille Stakkel med blege Kinder og smukke Øjne. Faderen, som var daarlig begavet, holdt mest af Pigen, den kloge Moder, holdt mest af sine store, stærke Drenge, som snart kunde bruge baade Spaden og Øksen.

Desuden havde de en Hest, Pikku, tre Køer, seks Faar, tre Geder, to Svin, otte Høns, en Hund, som hed Krans, og en Kat, som hed Mirra. Allesammen vilde have megen Føde. Hesten fik det bedste, den havde det godt; men det var ikke saa godt med de andre. Om Vinteren fik Køerne kun Halm, og om Foraaret kunde Benene ikke bære dem. Faarene aad kun tørre Blade, Gederne gnavede Bark af Træerne, og Svinene fik kun Kartoffelskræller, og alle frøs de i det kolde, mørke Udhus. Hønsene havde haft det bedre inde i den varme Stue, dersom ikke Drengene havde plukket Fjerene af deres Haler. Krans og Mirra sørgede for sig selv, de aad Hareunger og andre smaa Dyr, naar Rotterne forlode det tomme Udhus.

Lina Lovisa havde endnu ikke saa megen Forstand, at hun havde begyndt at læse, men hun havde hørt Tale om Gud, og at man skal elske ham over alle Ting. En Gang om Vinteren stod hun med sin Fader uden for Huset og betragtede Stjernerne, og da spurgte hun: »Paa hvilken Stjerne bor Gud?« Faderen svarede, at Gud er over alt. Han glemte det snart; men Pigen huskede det endnu langt hen paa Sommeren.

Saa skete det en Gang, at Lena Lovisa fik Lov til at køre med i Kirke en Søndag. Hun hørte Præsten tale om Gud, og da tænkte hun igen paa de Ord, som Faderen havde sagt om Vinteren. Da de kørte hjem fra Kirken, begyndte hun at spørge:

»Far, hvad betyder det, at Gud er over alt?«

»Der staar i Lærebogen, at Gud er alle Steds nærværende. Det skal du lære til Efteraaret.«

»Er Gud her i Vognen?«

»Ja han er altid med os.«

»Saa skal du ikke køre saa stærkt, for Vognen støder. . . . Er Gud der i Stenen?«

»Han er overalt, har jeg sagt dig.«

»Er Gud i Busken?«

»Hvorfor spørger du saa dumt? Han er overalt.«

»Ja, men er Gud i Pikku?«

»Der staar i Biblen, at Gud er i alle.«

»Men er Gud ogsaa i Bremserne, som stikker Pikku paa Halsen,« vedblev den lille Pige.

»Ti stille,« sagde Faderen utaalmodig.

Lena Lovisa tav lidt, men saa kom hun til at tænke paa, at hun ved Kirken havde set en død blive begravet paa Kirkegaarden.

»Fa'r,« sagde hun, »var Gud i Ligkisten?«

Lauri Simola svarede ikke paa det dumme Spørgsmaal, men holdt stille og steg ud af Vognen. Solen brændte hedt, og Bremserne stak Hesten paa Halsen, derfor vilde han brække en Gren af for at jage dem bort.

»Du maa ikke brække Grenen af« raabte Lena Lovisa fra Vognen. »Gud er i den.«

Faderen brækkede Grenen af og slog med den efter Bremserne. Et Par faldt døde ned paa Jorden.

»Du maa ikke slaa, Far; Gud er i Bremserne!« raabte Pigen.

Lauri Simola steg op i Vognen og gav Hesten et Rap med Tømmen. Da begyndte Lena Lovisa at græde.

»Far, Far, Gud er i Pikku, hvorfor slaar du Gud?«

Om Eftermiddagen tænkte Lauri Simola meget paa Barnets Tale, og han sagde til sin Hustru: »Det er kedeligt, at Lena Lovisa ikke er en Dreng, hun kunde blive en dygtig Præst.«

»Den Stakkel,« sagde Moderen, »hun har kun ringe Forstand.«

»Hun vil, at jeg ikke maa slaa Pikku, fordi Gud er i alle sine Skabninger.«

»Pikku har det godt,« mente Moderen.

»Men om Vinteren fryse Dyrene, og Køerne, Faarene, Gederne og Svinene sulte«, vedblev Manden, og Drengene rive Fjerene af Hønsene.«

»Hvad er det for Vrøvl,« sagde Konen, »hvem har sagt det?«

»Lena Lovisa.« svarede Simola.

Barnet sad og legede med nogle Spaaner.

»Søger du efter Gud i Spaanerne?« spurgte Moderen.

»Gud er i alt,« svarede Lena Lovisa og saa op paa Moderen. Den kloge Lisu Simola blev rørt over Barnets Ord og tænkte, at Barnet forstod Guds Ord bedre end hun selv. Fra nu af blev det bedre i Lauri Simolas Hus, alle Dyrene fik det godt, de fik Føde nok, og alle vare gode mod dem; thi baade Forældrene og Børnene vare blevne Dyrevenner og — Gudsvenner. Naar man elsker Gud, saa elsker man ogsaa alle Guds Skabninger.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

En Forening af Danmarks Døvstummelærere og Lærerinder er i Færd med at blive dannet. Det Udvalg, der paa de forskellige Institutters Vegne havde til Opgave at fremkomme med Lovforslag for Foreningen, samledes i Nyborg i November og bestod for Fredericia af d'Herr. Lærere Carstensen, Schiellerup og Nielsen samt Insp. Johansen. I Nyborg var valgt: d'Herr. Insp. Keller og Lærer Larsen og for København mødte d'Herr. Insp. Lassen og Cand. F. Bech.

Den 27de November afrejste Hr. Lærer Boyesen til Instituttet i Slesvig. Hr. Boyesen havde opholdt sig her i Fredericia 1½ Maaneds Tid.

Ved Døvstummeskolen i Nyborg opholdt han sig nogle Dage nu paa Hjemrejsen.

Lærer Nyegaard ved Instituttet i København fejrede sit Sølvbryllup den 21de Novbr.; fra Fredericia-Instituttets Forstander og Personale tilsendtes der ham en Lykønskningsskrivelse.

Hans Jac. Hansen (Fred.-Inst.) er i Snedkerlære hos Snedkermester Larsen i Glumsø ved Ringsted.

Anders Dichmann (Fred.-Inst.) arbejder for Tiden som Kurvemagersvend i Kolding.

Kristine Rasmussen fra Svendborg (Fred.-Inst.) aflagde et Besøg paa Instituttet i Begyndelsen af December.

Hans P. Jeppesen sender Hilsen til sine Kammerater. Han er for Tiden hjemme hos Broderen i Bederslev ved Kappendrup Station; det er vanskeligt for ham at faa Arbejde om Vinteren.

Bodil Andersen bor hos sin Onkel paa Albertslykke. Hendes Helbred er ikke saa godt, ellers er hun tilfreds og glad og tænker med Kærlighed paa sit Plejehjem og sine Venner fra Skoletiden.

Janussine Hansen, Klemensker paa Bornholm, opholder sig hjemme, passer Huset og sine smaa Søskende og har plejet sin syge Moder med Omhu og Kærlighed. Hun glæder sig over at mindes Efterskolen med dens fornøjelige og lærerige Dage og er meget taknemlig derfor.

Else Cathrine Christensen og Carl Andersen bede mig hilse deres Kammerater. Else lærer at sy hos en Veninde, der bor i Valsted. Hun er dog ikke beskæftiget med Syarbejde hele Dagen. Hver Formiddag maa hun hjælpe sin Moder og gøre Gavn i Hjemmet. For nylig har hun været til stort Bryllup hjemme i Valsted. Hun længes efter sine gamle Kammerater, men befinder sig ellers godt.

Carl Andersen er kommen i Skrædderlære hos sin Fader i Grenaa. Han fortæller, at det gaar godt med Synaalen, at han arbejder godt paa Værkstedet, og at han om 2 eller 3 Aar, naar han er bleven dygtig hjemme hos sin Fader, skal til en anden Mester for at lære mere.

Fr. N.

Hanne Madsen (Nyborg) fra Tjæreborg skriver, at hun har været i Esbjerg og besøgt Johanne Baadsgaard (ligeledes fra Nyborg), der har meget travlt med at sy.

Det store, nye Institut i Venersborg (Sverrig) har i Følge et tilsendt Katalog for Tiden et Elevantal af 192, fordelte i 3 Afdelinger: A, B og C.

I Finland tænker man paa at faa oprettet et Arbejdshjem for døvstumme. Det er Tanken, at dette Hjem skal ligge i den lille By Borgå, da man mener, at en mindre By er langt at foretrække for Landets Hovedstad, Helsingfors.

Et nyt Døvstummeinstitut opføres i Byen St. Michel i Finland. Bygningen skal koste 180,000 finske Mark og være færdig til August 1899.

Den 2den December afgik paa den kgl. Klinik i Berlin Direktør Fr. Hilger ved Døden. Den afdøde var Forstander for Døvstummeanstalten i Gröben (Tyskland) og var mest bekendt gennem sine Regnebøger, der benyttes ved de fleste tyske Anstalter. For nogle Aar siden besøgte Direktør Hilger ogsaa Fredericia.

Forstander Ziesler i Kristiania har søgt og erholdt Afsked som Forstander for Fru Rosings Skole. Som hans Efterfølger er indtil videre ansat Cand. H. Bjørset.

Det norske Kirkedepartement foreslaar at yde et aarligt Tilskud af 500 Kroner til det nye Tidsskrift for Døvstummeskolen, saafremt et lignende Beløb gives i Sverrig og Danmark.

Døvstummeinstitutet i Slesvig, der oprindelig grundlagdes af Professor Pfingsten i Lybæk, som en lille Privatskole, kan først fejre 100 Aars-Dagen som Statsanstalt i Aaret 1805, idet det kongelige Patent, der fastsatte, at alle døvstumme Børn i Slesvig og Holsten skulde opdrages paa Professor Pfingstens Institut, er dateret 8de November 1805.

I de forenede Stater i Nordamerika var der i Aaret 1876 48 Døvstummeskoler med et Elevantal af 5309, der undervistes af 182 Lærere og 140 Lærerinder. Af disse Lærerkræfter vare 111 døvstumme.

I Aaret 1890 steg Antallet af Skoler til 80 og Elevantallet til 11,054.

1896 virkede i de nordamerikanske Skoler ialt 879 Lærere og Lærerinder, henholdsvis 266 og 613, hvoraf de 180 vare døvstumme.

Alexander Graham Bell har udarbejdet en Oversigt over de forskellige Undervisningsmetoder i de amerikanske Døvstummeskoler. I Aaret 1897 undervistes efter Skriftmetoden 45 pCt., efter Talemetoden 36 pCt. og efter den blandede Metode 19 pCt. Siden 1884 er Skriftmetoden gaaet ned fra 74 pCt., den blandede Metode er siden 1891 gaaet ned fra 35 pCt., medens Talemetoden i samme Tidsrum er steget fra 10 pCt.

Disse Tal ere ret talende, og de vise, at ogsaa i det praktiske Amerika gaar Talemetoden af med Sejren.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri.